

15. oktober 2002

ORGAN FOR MENTAL, SOSIAL OG ØKONOMISK NYORIENTERING

Kr. 10,-

67. årgang

Nr. 10

VÅRT MÅL: Et fritt levende selvvirksomt samfunn
 VÅR METODE: Selvkontroll og hensynsløs, men objektiv kritikk
 VÅRT MIDDEL: Ny livsorientering bygget på Kristusimpulsen

MOTTO: Riv ned alle gjerder som skiller menneskene og hindrer dem fra å oppleve og erkjenne våre dype fellesinteresser innenfor vårt felles samfunn. Frem med helhetsfølelsen og totalitetsbevisstheten. Ned med partipolitikken og klassekampen. Frem med det frie levende selvvirksomme samfunn.

Presten og cowboyen

De første norske F-16-jagerne er sendt til Afghanistan i krigen mot terror. De første ukene er det piloter fra Bodø som skal la det regne bomber over både skyldige og uskyldige sammen med nederlandske og danske jagerflygere. Amerikanske flygere i Afghanistan får nå en kjærkommen avløsning fordi de forbereder et annet mål: Irak. Nå er det Bush-doktrinen "Forebyggende bombing" som gjelder (hvor ble det av dette med "å forebygge krig", forresten?)

Den kristne presten Bondevik er ansvarlig for at Norge for første gang etter krigen bomber et annet land. Han har lydig lusket etter president Bush som en krypende hund uten motforestillinger av noe slag.

Hva har vi i Afghanistan å gjøre? Var ikke krigen så vellykket og kortvarig at Taliban og

al-Qaida er knust, slik Bush stadig vekk via CNN og andre amerikanske propagandakanaler informerte om alt i desember 2001? Nå skriver vi september 2002 og Norge er i krig for alvor og må ta konsekvensene av det, også innenlands. Historien vil vise at norske myndigheter med Bondevik og forsvarminister Krohn Devold (som kledde seg i amerikanske jeans og T-skjorte med The Stars and Stripes på i et magasin for å vise sin lojalitet overfor Bush), gjorde en alvorlig feil: et land som i verden er kjent for å dele ut Nobels Fredspris bomber et annet land i fredstid. Noen svimlende milliarder dollar er brukt på bombing av Afghanistan, som hittil har ført til 4000 drepte sivile afghanere. Norske jagerfly skal bidra med å øke dette antallet, selv om de hevder å ha en bedre etterretning

og treffsikkerhet en amerikanerne (hvordan i all verden kan de påstå noe slik?). Det koster Norge hundreder av millioner kroner.

Hittil er bare en latterlig sum benyttet til gjenoppbygging av det krigsherjede landet. Det er smuler fra de rikes bord og en skam for verdenssamfunnet etter alt det de lovet av gull og grønne skoger for landet før elendigheten startet.

Faktum er at Norge er blitt lurt med på det amerikanske olje-eventyret, for å sikre amerikanske interesser i Asia. Alt under Clinton var planene klare for en intervensjon i Afghanistan. Dette var også hovedbakgrunnen for deres engasjement der nede da de bygde opp bin Laden og hans al-Qaida-nettverk under Sovjet-invasjonen av Afghanistan. Hule- ne i Tora Bora ble bygget med solid dollar-

hjelp. Amerikanerne ville sikre seg muligheten for å få bygget oljeledningen fra Kasakhstan gjennom Afghanistan og til kysten. Det sto amerikanske oljeselskaper bak dette enorme prosjektet. I løpet av 2000 fikk bin Laden nyss om disse planene. Vi vet resultatet av dette, fordi gamle venner brått ble fiender.

Alt koker altså ned til et spørsmål om tilgangen på olje.

Presten og cowboyen vandrer sammen inn i solnedgangen.

Vi vet alle hva dette uttrykket henspiller på.

DOJ

Gausdal som verdens første «Fredskommune»?

Gausdal kommune, med sin rene og vakre natur, sitt rike og dynamiske kulturliv og landets laveste tall i kriminalstatistikken blant ungdom (og med i sin tid landets eneste Fredssenter, som i disse dager «gjenoppstår!»), ligger meget godt an til å tilfredsstille kravene til en ekte «Peace Community» – eller «Fredskommune», som det heter på norsk.

Vi ønsker å lansere ovennevnte konsept – hvor Gausdal kommune setter premissene og danner modell for øvrige inspirerte og dedikerte lokale myndigheter verden over. Viktige talerør og samarbeidspartnere, blant vårt nettverk av faglige og «politiske» ressurser, vil være ICLEI – The International Council for Local Environmental Initiatives (www.iclei.org), University for Peace (www.upeace.org) på Costa Rica (etablert 1980), samt Earth Council (www.ecouncil.ac.cr), som også «tilfeldigvis» ligger i samme område på Costa Rica. Vi ønsker at denne «tree-nigheten», sammen med Kornhaugmiljøet – og gausdalingene selv, skal danne basisen og ryggraden i dette arbeidet.

Hvilke premisser og føringer kan

så være naturlig å legge vekt på i denne sammenhengen? Kriminalstatistikken kan være grei å lene seg på, men akk så lite progressivt og lite forebyggende (når du er blitt statistikk, er det ofte for seint!). Synliggjøring av og fokus på fredsarbeid og konfliktforebyggende arbeid må være helt sentralt i kommunens virksomhet – helt fra barnehage til alders- og sykehjem og innenfor alle fagseksjoner. Befolkningen generelt, privat næringsliv og organisasjonslivet for øvrig må kjenne til, være forpliktet overfor og kunne praktisere forutsetningene for det å være del av en Fredskommune. Mange ulike arrangement må få sette sitt preg på livet i kommunen.

Vi tror, litt kynisk tenkt, at det å etablere seg som en Fredskommune rett og slett vil være en lønnsom investering – både på kort og spesielt på lang sikt. Netto tilflytning (les: økt skatteinngang!) vil være bare én av følgene, for folk flest tiltrekkes av fred og trygghet.

«Fred i egen kommune» vil heller ikke være nok. For å kunne kalle seg Fredskommune, må en nemlig opprette og gjøre seg kjent med en eller flere «Fredskontakter» i andre deler av ver-

den – og bidra til at de gjør sine lokalsamfunn til Fredskommuner. Disse spesielle forpliktelsene, utvekslingen og spredningen av fredstanker og -tiltak vil til slutt føre til...

«Det utvidede Fredsbegrepet» vil uansett være fundamentet Fredskommunens virksomhet baseres på og måles i forhold til. Fred er, som sagt, ikke bare «fravær av krig mellom nasjoner», men også mest mulig fravær av familie-/ nabokonflikter, vårt forhold til egen og andres helse, rettferdig fordeling av samfunnets goder (i begynnelsen blir det sikkert alt annet enn fredelig...!), en forsiktig forvaltning av naturressurser, en uforsiktig dyrking av kulturressursene, en vennlig og rettferdig mottakelse og behandling av «ressurssvake» og «annerledesstenkende», en progressiv holdning til nye idéer og prosjektløsninger o.a. Dialogen har en unik og ofte øyeblikkelig virkning på fastlåste situasjoner og vil derfor være et meget sentralt element og redskap i virksomheten.

Kornhaug, mars 2002

For Lillehammer-bevegelsen

Knut Bjerkan, daglig leder

(tlf. 45 22 06 18

mail: worldbeatk@netscape.net)

Ensomheten

Ensom er den,
som ingen nærhet eier.
Som intet menneske kan nå,
og som kun seg selv
bebreider.

Ensom er den,
som ingen kjærlighet har.
Og som intet hjerte tenker på,
men kun seg selv bedrar.

Ensomheten er som
– en følgesvenn.
Men den er like utilnærmelig,
som den er uavbrutt.
Det er først når stillheten
– har lagt seg,
at din ensomhet tar slutt.

Willy Bjørndal

Samfunnsliv

Sosialpsykologisk avis

Organ for folkebevegelsen
for ny livsorientering
(Tidligere Samfundspartiet)

Bertram Dybwad Brochmann
grunnlegger

Dag Ove Johansen
8200 Fauske
tlf. 756 42 754

E-post: dagoj@online.no
redaktør

Grunnlagt
1931

Med i redaksjonen

Astrid Strømme
Indre Sædal 16
50 44 Nattland

Anders Ryste
*disponent og
hjelperektor*
6150 Ørsta

Ved innbetalinger benyttes
NB!
Postgironr.: 0532.08.40645

Internett: <http://home.online.no/~dagoj/SAMFLIU.HTM>
eller direkte link <http://samfunnsliv.freeservers.com>

Redaktør Dag Ove Johansen, Samfunnsliv, 8200 Fauske

Kjære Dag Ove:

Takk for sist og hjertelig takk tusen ganger for den flotte presentasjonen av Lillehammer-Bevegelsen og Shangri-La!

I vedlegg sender jeg beslektet stoff som kan trykkes som du måtte finne det aktuelt. (Se Grønne Spader og Grønne Kors. Red. anm.)

Igen foreslår jeg at Nyorienteringen hvert år legger ett eller flere treff til Kornhaug Gjestegård. Ulf Christensen arbeider for at Nordisk Folkeriksdag gjør det samme.

Dette bør ikke hindre Nyorienteringen i å lage treff i distriktene som vanlig. Dog gjerne koplet i forkant eller etter treffene på Kornhaug (Shangri-La). Når folk først er på reisefot spares det energi og penger ved å legge treffene omkring samme tidspunkt.

Vennlig hilsen
Ove Nielsen

Bjerkvik 15. okt. 2002

Hei, Dag Ove Johansen m.fl.

Sender vedlagt noen linjer jeg skrev på sykehuset for noen uker siden. Håper dere kan bruke dette i Samfunnsliv.

År 2002!

Det store Hangarskipet

siger sakte i Persiabukta

– med sin dødbringende last.

Med sine dødsmaskiner bombeflyene

og rakettenes ombord.

Klar til å bombe

knuse

lemleste

drepe

annerledes tenkende

mennesker

– og kulturer

Om en kort tid

vil kanskje naturlovene og

livslovene i seg selv

– holde en knusende Dom

over vår

sivilisasjon.

Hermod Prestjord, Bjerkvik

Vår klode (Tellus) er nu iferd med å bli en detonerende bombe. – Når smeller det? Når har sannheten, og livets suverene lov fått nok? – Jeg tror tiden er ganske nær forestående.

*Beste hilsen
Hermod Prestjord,
boks 2, 8531 Bjerkvik*

LEDER -

Menneskebomber og krigsmaskiner

En gruppe tsjetsjenske motstandsfolk stormet et teater i Moskva og tok 800 gisler. Lederen for gruppen, Barajev, krevde at Russland innen en uke måtte trekke sine styrker ut av Tsjetsjenia. Etter tre dager stormet russiske spesialstyrker inn i teatret og drepte de 50 aksjonistene etter å ha fylt salen med "sovegass". I tillegg døde 118 av gislene. Russiske myndigheter sa til og begynne med ingenting om årsaken til at så mange gisler døde, men leger som fant de døde hevdet at det var brukt nervegass. Dagen etter stormingen av teatret av spesialstyrker må helseministeriet i Moskva innrømme at 116 av de omkomne var drept av gassen som ble brukt. Det aksjonistene ikke klarte, maktet altså Putins menn å gjøre med gass. Likevel kunne kostnaden av liv vært enda verre hvis aksjonistene hadde drept alle ved å sprengre hele teateret i luften. Det er dette som er Putins fattige trøst.

Denne aksjonsformen er ny: selvmordsaksjonister tar samtidig flere hundre gisler og vil tvinge myndighetene til forhandlinger. Putin, som selv vant valget pga sine krigshandlinger i Tsjetsjenia, utbryterstaten, lot seg ikke tvinge og satte igang en motaksjon med spesialstyrker - med katastrofale følger.

Ingvald Godal (H), som er leder for Støttegruppen for Tsjetsjenia, sa at han kunne forstå aksjonistenes handlinger, men han forsvarte det ikke. Likevel måtte vi nå sette fokus på overgrepene som har foregått og som fremdeles foregår overfor sivilbefolkningen i Tsjetsjenia. Russerne dreper for fote, voldtar og herjer. For å få utlevert likene må familiene til tsjetsjenske ofre betale 1000 dollar, hvis ikke blir likene sprengt for å skjule merker etter tortur. Kvinner må betale 250 rubler for å slippe voldtekt.

Dette er hverdagen for sivilbefolkningen i Tsjetsjenia:

Truls Lie skriver i Morgenbladet, med henvisning til den modige russiske journalisten Anna Politkovskaja:

"La meg ikke spare deg for Anna Politkovskajas beskrivelser på hva Justisdepartementets leiesoldater gjør i denne delen av Europa:

Et par barn sitter på betongen og forteller henne hvordan de fant sin far, den 30 år gamle Larissas levninger som «et lemlestet lik med alle ben i kroppen knust. Hjernemassens hans, som var spredt utover en vegg, la hun i en liten veske».

En annen, Sultan Sjuajpov, plukket opp 51 lik spredd rundt boligen sin i Grozny. Etter alene å ha begravd halvparten la han utslitt resten i smøregraven på et bilverksted. Skjelvende forteller han Politkovskaja at de dukket opp i skumringen, soldatene i ubestemmelige uniformer. En 74-åring gikk ut for å hilse på dem, men endte dansende over skuddene i bakken, for så sliten å bli skutt av de leende. Hans kone var enke i noen timer, før de stilte henne opp sammen med familiens kvinner, gravide og småpiker. Jentungen på 14 ble dratt med i panservognen og levde litt lenger. I huset bortenfor fant Sjuajpov to lik på gulvet, en gammel kvinne på 84 og hennes barnebarn - begge voldtatt og henrettet. Den torturerte fysikkprofessoren ved universitetet i Grozny lå ved siden av naboens avhuggede hode og armer. Halshuggingen lignet straffereaksjoner - ved den oppsatte hoggestabben i hovedgaten lå et kvinnehode i rødt tørkle inntil en mann uten hode. Bortenfor lå det halshuggede liket av en kvinne med buken oppsprettet og et hode dyttet inn. Kanskje hennes eget. Gamle kvinner skjæres opp til øret for lettere å få ut gulltennene. Små piker ser sine mødre brennes opp av flammekastere. Opprenskning med alle mulige midler."

Mot moderne og effektive krigsmaskiner som både Russland, USA og Israel benytter seg av, er det lite å stille opp mot, unntatt denne nye typen av selvmordsaksjoner. Det er helt åpenbart at vi vil få se enda mer til slike aksjoner i tiden fremover.

Som deltager i Afghanistan vil antagelig også Norge få oppleve liknende aksjoner, enten på norsk jord eller mot norske interesser i utlandet. Det er nærliggende å tenke på aksjoner mot oljeinstallasjonene i Nordsjøen.

Kjell Magne Bondevik hyllet Jimmi Carter som en fredens mann. Selv sto Bondevik og vinket farvel til F-16-jagerne som forlot Bodø Lufthavn for å delta i operasjonene i Afghanistan, som USA kaller "Uendelig Frihet".

(Mon tro hva amerikanerne mener med dette uttrykket?)

Samtidig vinket Bondevik farvel til den siste rest av kristen etikk og moral...

□ DOJ

Redaktører 2002

JANUAR: Astrid Strømme
FEBRUAR: Dag Ove Johansen
MARS: Astrid Strømme
APRIL: Dag Ove Johansen
MAI: Astrid Strømme

JUNI: Dag Ove Johansen
AUGUST: Astrid Strømme
SEPTEMBER: Dag Ove Johansen
OKTOBER: Astrid Strømme
NOVEMBER: Dag Ove Johansen
DESEMBER: Astrid Strømme

Fædrelandsvennen mandag 30. september 2002:

Det er ikke mange kristne fundamentalister i Norge. Men noen synes programmert til å bli det.

Fundamentalisme på norsk

Hallvard Hagelia

Førsteamanuensis

Ansgar Teologiske Høgskole

Onsdag 18. september viste NRK 1 dokumentaren Fundamentalisme på norsk med reprise søndag 22. september (begge kanaler). Programmet var i hovedsak et møte med Ivar Kristianslund, som stort sett fikk fremføre sine synspunkt med et beskjedent innslag av spørsmål fra programlederen. Slik ble det en god dokumentasjon av hva han og hans likesinnede står for. At det finnes en kristen fundamentalisme i Norge har vi vært kjent med fra før, men sjelden har den fremstått så direkte og utildekket som i dette programmet.

Fundamentalisme er et begrep som nå til dags gjerne brukes om radikale islamister. Men slik har det ikke alltid vært. Faktisk kommer begrepet fra kirkelig hold. Det har eksistert siden begynnelsen av 1900-tallet og har bakgrunn i en konservativ teologisk bevegelse innen amerikansk protestantisme. Da hadde man i klassisk teologi lenge talt om hva som var fundamentalt eller essensielt for kirkens tro. I den kirkelige kamp mot modernismen og den liberale teologi utkom 1910–1915 i USA en rekke publikasjoner med navnet The Fundamentals. Det var disse som ble opphav til

begrepet fundamentalisme. En fundamentalist var en som sluttet seg til teologien i The Fundamentals. Fundamentalismen utviklet seg til å bli en dominerende faktor i amerikansk kirkeliv særlig på 1920-tallet.

Med tiden ble begrepet fundamentalisme knyttet til alle former for teologisk konservativisme, særlig mindre og uavhengige kirkelige grupper som hevdet en meget bokstavelig forståelse av Bibelen, gjerne med en såkalt dispensasjonalistisk eskatologi (endetidslære). Denne eskatologi har også vært meget utbredt i deler av norsk frikirkelighet og lavkirkelighet, ikke minst her på Sørlandet. Fundamentalismen har hatt sterk innflytelse på konservative kretser innen amerikansk kirkeliv, og derigjennom også påvirket USAs politikk, ikke minst gjennom flere kjente tv-predikanter, som for eksempel Pat Robenson, som til og med prøvde seg som presidentkandidat. De siste femti år har amerikanske evangelikale kretser forsøkt å kvitte seg med fundamentalist-stempelet.

Etter NRK-programmet intervjuet avisen Vårt Land (20/9) generalsekretær Lars Gule i Human-Etisk Forbund, høyskolelektor Ingunn Folkestad Breistein, min kirkehistorielogga ved Ansgar Teologiske Høgskole, professor Einar Thomassen, religionsforsker ved Universi-

tetet i Bergen og biskop & professor emeritus Per Lønning om programmet. Gule mente at omsetningen av bøker fra Hermon Forlag viser at det er mange kristenfundamentalister i Norge, mens andre mente at de ikke er mange. Oppslutningen Kristianslunds Kristent Enhetsparti er nok et bedre mål på hvor stor oppslutningen denne fundamentalisme har. Da er den ikke stor.

Men hvor mange de måtte være er selvfølgelig vanskelig å ha noen klar mening om. Det kommer også an på hva man mener med fundamentalist. Innen mitt eget fagområde, Det gamle testamente, har det de siste ti år gått en utrolig hissig debatt mellom to fløyer som kaller hverandre minimalister og maximalister. De som kalles minimalister betviler historiteten ved enhver ting i Bibelen det kan stilles spørsmål ved, meget forenkelt sagt, mens de som kalles maximalister i dette tilfelle er de tradisjonelle kristiske bibelforskere. Minimalistene utgjør en liten, men meget høylystet og støyende sekt av ultraradikale forskere. For dem er f.eks. Moses, David og Salomo litterære og legendariske figurer, like lite historiske som Gilgamesj, kong Arthur og Peer Gynt. Når minimalistene beskylder maximalistene for fundamentalisme, har begrepet en helt annen betydning enn i det omtalte NRK-programmet. Et annet ek-

sempel er James Barr, Regius Professor (emeritus) ved Oxford University, som har skrevet en meget innflytelsesrik og svært polemisk bok med tittelen Fundamentalism (London 1977). Denne bok har stått på pensumlistene også for skandinaviske teologistudenter. Skal vi holde oss til hans definisjon, er svært mange fundamentalister, meg selv inklusiv. Hos James Barr og særlig hos minimalistene er fundamentalisme et skjellsord og et begrep som ingen maximalist på noen som helst måte vil identifisere seg med.

Man kan være fundamentalist i forhold til enhver tekst eller tese, det være seg Marx, Menneskerettighetene, kirkelige bekjennelser eller Bibelen. Det som kjennetegner en fundamentalist er at han eller hun tolker bokstavelig uten historiske hensyn. Selv vil jeg definere bibelsk fundamentalisme som bokstavtolkning av Bibelen, at man tar alt som står i den bok like bokstavelig, uten hensyn til historisk tolkning eller billedlig tale. Alt blir like viktig, og interne selvmotsigelser finnes i prinsippet ikke. Siden det er Gud selv som taler i denne bok, kan den ikke motsi seg selv. Et konkret eksempel er at man tar skapelsesberetningen bokstavelig, at verden skal være skapt på seks kalenderdager, som Kristianslund hardnakket påstår. Andre måter å forstå teksten på er fullstendig ute-

lukket.

Man må skille mellom de egentlige fundamentalister og folks fundamentalistiske oppfatninger. Gjenomtenkte og konsekvente fundamentalister er det trolig ikke mange av. Det er atskillig flere som ikke har noen gjennomreflektert teologi, og derfor har en blanding av fundamentalistiske og mer historisk og liberale tanker om ulike teologiske spørsmål. Her kan man sikkert finne spredning over hele skalaen.

Fundamentalismene er en levning fra fortiden. Ivar Kristianslund lever 150 år for sent, sier Ingunn Folkestad Breistein til Vårt Land. Deres antall kommer trolig til å avta. Men de utgjør en gruppe som ikke kommer til å dø ut. Noen mennesker synes å være disponert for, eller nesten programmert til å bli fundamentalister. Kristianslund er åpenbart en intelligent person, men han og hans likesinnede er bare i stand til å se i svart-hvitt. De ser ikke nyanser. Bortsett fra at slike mennesker kan være en plage for sine omgivelser, noe Kristianslund faktisk åpent innrømmet at han er for sin familie, er det beste at de får leve sitt liv med minst mulig oppmerksomhet i sine egne mentale bakekver. Der gjør de kanskje minst skade.

ISLAMSHARIA-LOV KREVER STEINING

Nigerianske myndigheter vil ikke tillate at den 31 år gamle Amina Lawal blir steinet til døde. Utspillet ses som et forsøk på å berge Miss World-finalen som skal foregå i landet. Ja, hva gjør man ikke for skjønnheten....

DOJ

FRP SYNES DET ER GREITT MED KLA- SEBOMBER

Som eneste parti på Stortinget synes Frp det er greitt med klasebomber. Dette til tross for at Norge arbeider for et forbud mot disse bestialitetens drapsmaskiner. Og over 30 % støtter dette partiets politikk.

DOJ

FORSVARET PÅ SIDELINJEN

Er det betryggende at forsvarssjefen som en kommentar til klasebombingen over Hjerkin 7.oktober, sier at forsvaret ikke har oppfattet signalene fra politikerne om at klasebomber var et problem og at Norge arbeider for å forbry bruken av disse?

Er det dessuten betryggende at forsvarsministeren på spørsmål om hvorfor hun ikke kjente til dette, sier at i en så stor organisasjon som forsvaret er det ikke mulig å vite alt til enhver tid?

Begge disse unnvikende svarene synes å vise at Forsvaret er blitt en stat i staten.

DOJ

– Lot 11/9 skje med vilje

Den kontroversielle amerikanske forfatteren Gore Vidal hevder at Bush-administrasjonen lot terroraksjonen 11. september skje av politiske årsaker.

Aftenpost på nett
MORTEN ANDERSEN

Vidal krever full etterforskning for å finne ut om myndighetene i USA med vilje og viten valgte å overse advarslene om et terrorangrep fra Al-Qaida.

I et innlegg med tittelen "The Enemy Within" (Fienden på innsiden) i søndagens Observer kommer forfatteren med oppsiktsvekkende påstander: Det han kaller "Bush-juntaen" skal ha brukt terroristangrepene som et påskudd til å realisere eksisterende planer om å invadere Afghanistan, og krysse inn sivile rettigheter på hjemmebane.

Vidal mener at det egentlige motivet for krigen i Afghanistan var å få kontroll over energirikdommene i Sentral-Asia. Men for at det amerikanske folket skulle godta en krig i Afghanistan mener Vidal at USA var avhengig av en massiv ekstern trussel.

– Osama bin Laden ble av estetiske grunner valgt til å bli det skremmende symbolet på vår godt planlagte invasjon av Afghanistan... [fordi] administrasjonen er overbevist om at amerikanere er så enkle at de ikke takler et mer komplisert scenario enn den ensomme gale drapsmannen (denne gangen med zombie-hjelpere) som driver med ondskap fordi det er gøy, fordi han hater oss, fordi vi er rike og frie, og det er ikke han, skriver Vidal.

Forfatteren angriper også amerikanske medier for ikke å ha klart å drøfte 11. september og dets konsekvenser godt nok.

Sentralt i Vidals innlegg står spørsmålet om hva som egentlig hendte 11. september. Han skriver at militæreksperter ikke fatter hvorfor myndighetenes prosedyrer i tilfelle flykapringer ikke ble fulgt, og mener at dersom loven hadde blitt fulgt skulle det vært jagerfly på vingene og skutt ned flyene før de hadde nådd New York og Washington.

Vidal spør seg hvorfor president George W. Bush forble i et klasserom i Florida da nyheten om angrepene ble kjent.

– Presidentens oppførsel 11. september gir absolutt grobunn for mistanke, skriver Vidal.

Han angriper også general Richard B. Myers, fungerende leder

GORE VIDAL

- * Internasjonalt kjent amerikansk forfatter født i 1925.
- * Siden debuten i 1946 har han skrevet 22 romaner, fem teaterstykker, flere film- og TV-manuskripter og rundt 200 essays.
- * Politikk og historie er sentrale temaer i Vidals romaner, skuespill og essays.
- * Filmmanuset til "Ben Hur", romanen "Burr", dramaet "The Best Man" og essaysamlingen "United States: Essays 1952-1992" hører til hans mest kjente arbeider.
- * Bor nå i Italia og er kjent for å være en krass motstander av George W. Bush og hans administrasjon.

for USAs forsvaret, som ikke klarte å reagere før flyene hadde kræsjet inn i World Trade Center.

Til spørsmålet om svikten oppsto som følge av inkompetanse, tilfældigheter eller konspirasjon skriver Vidal at inkompetanse ofte fører til konsekvenser for dem som er ansvarlige.

Gamle bilder fungerer ikke. Det er konklusjonen etter årets Protestfestival i Kristiansand

Fra objektiv sannhet til subjektiv viten

Fædrelandsvennen:
Elsa Almås, psykolog

Vilkårene for å kommunisere er forandret, og de er i stadig forandring. Vi lever i en tid der det gamle og det nye ikke alltid er forenlig. Det er som da man oppdaget at jorden var rund, man kunne ikke lenger bruke de «sannhetene» som var basert på forestillingen om at jorden var flat som en pannekake.

De sannhetene og autoritetene vi har vært vant til å forholde oss til har mistet sin kraft, både i retorikken og i virkeligheten. Det kanskje fremste symbol på autoritet er Paven, men istedenfor å være verdens åndelige leder, er Paven i dag betraktet som i beste fall en syk gammel mann, i verste fall en patetisk overlevning i et maktsykt og undertrykkende system.

Materialisme får ofte skylden for verdens elendighet. Materialismen har vært betraktet som simpel kjøpmannsideologi, som vi alle er blitt befengt av, som en pestsykdom. Mennesket blir betraktet som slave av materialismen. Som sitatet fra Gabriel Scott uttrykker: «Et menneske kommer til verden, det vandrer rundt i en ham av støv, det lever og spreller og strir en tid» – og i Protestfestivalens fortsettelse: I kapitalismens, pengeveldets og materialismens garn?

Vi blir ikke til noe eller noen i kraft av tingene, tingene blir til noe i kraft av vår evne til å verdsette dem. Vår kultur har snudd det hele på hodet, vi har skapt systemer basert på tingenes abstrakte verdi, pengeverdien. Vi har glemt at den verdi vi tillegger pengene, ligger i den gullbeholdning de representerer – og den tid mennesker har brukt på å finne det gullet.

Nå ligger verdien i de forvent-

ninger vi har til hvor mange mennesker som vil ønske å kjøpe en aksje. Når pengene blir eneste målestokk for verdi, blir forskjeller mellom mennesker og klasseskiller representert ved vinnere og tapere langs én dimensjon, istedenfor at vi ser forskjellene som uttrykk for et menneskelig mangfold, verdsatt i kvalitative størrelser som musikalitet, evne til å fortelle en god historie, evne til å gi omsorg, til å fikse en kran, bake godt brød, eller til å bygge et hus.

Jeg pleier å si at dersom jeg hadde hatt tilgang på god mat og vin som jeg kunne servere til mine venner, et godt sted å bo, mulighet til å reise av og til, nye klær, bøker og musikk – så hadde jeg ikke hatt behov for penger i det hele tatt. Det vi vet så ubehagelig godt om dagens verden, er at det er en utrolig forskjell i mulighetene for å få dekket slike behov.

Jeg har beskrevet ondskap som en psykologisk mangeltilstand. For noen gir dette seg utslag i baksnakking og misunnelse, for andre gir det seg utslag i at man iverksetter terroraksjoner. Det gir mening når Arne Næss uttaler etter 11. september: «Noen må snarest ta kontakt med de menneskene.» I dette ligger det en tiltro til menneskenes fornuft, til menneskenes evne til å snakke sammen og komme til enighet. Håpet ligger i rasjonaliteten, sa Kirsti Solveig Thorsen, som forsker på krig. Det er derfor et ubehagelig problem, i likhetens og brorskapens kjølvann, at vi mennesker fra naturens side har fått ulik tilgang til fornuft, vi har ulike typer intelligens, ulike typer menneskelige ressurser, vi er ulike med hensyn til å tenke abstrakt. Mytene om det gode og det onde har bidratt til disiplineringen av menneskene.

Gjennom å bruke gamle og å skape nye fiendebilder, oppfører USA president seg som et offer, med offe-

rets «rett» til å hevne seg, til å slå tilbake. Den samme logikken preger vanlige kriminelle, seksuelle overgrepere, hvitstippsforbrytere og skattesnytere. Vi lever i en kompleks verden, der vi ikke så lett finner objektive, overordnede sannheter. Det var lettere å handle når man bare kunne sørge for å være på parti med de rette menneskene, de som var definert som de «gode», og så bekjempet en de onde: Hedningene, tyskerne, forbryterne, voldtektsmennene, synderne, avvikerne – nå også muslimer, innvandrere, Fremskrittspartiet, egentlig alle de «andre» partiene, de som er uenige med oss. Det var, og er, så mye lettere å handle når vi ser det på den måten.

Etter at Albert Einstein beskrev relativitetsteorien, har det ikke vært så lett å beskrive verden i sort og hvitt – i godt og ondt – langs éndimensjon. De gamle bildene fungerer ikke lenger. Det er en av de viktigste konklusjonene etter denne Protestfestivalen. Det skaper også utfordringer i forhold til kommunikasjon mellom mennesker: Vi må klargjøre begrepene, vi må finne ut hvilke ord vi vil bruke og hva de skal bety. Filosofen Protagoras sa at «mennesket er alle tings målestokk».

For å komme videre, må vi bevege oss, og vi gjør det. Vi reiser til andre land, og studerer andre kulturer. Vi spiser fremmed mat, og har begynt å elske hvitløk. I vulgærliberalismens ånd sidestilles alle erfaringer som like gode – og vi får bare problemer når folk blir ekstreme – vi kan være tolerante, men til en viss grense. Vi kan IKKE akseptere omskjæring av jenter – men det er OK at gutter blir omskåret? Dersom vi legger vår erfarings klangbunn til kravet om toleranse, ser vi at vi snart kommer i en diskusjon om verdier. Problemet blir da hva vi skal forankre vårt verdissyn i.

Mennesker blir avmektige i vår kultur. 20 prosent av femteklassingene er deprimerte, leser vi. En tredel av befolkningen går på trygd, sier dystre tall. Er det så menneskene det er noe galt med, eller er det samfunnet som gjør menneskene syke? For meg er svaret opplagt. De er samfunnet som er basert på usunne premisser, de som hopper av, kan etter hvert, når de får kreftene tilbake, ha mulighet til å tenke nytt, og skape noe nytt, dersom de kan se sannheten i å ikke tåle det som skaper sykdom.

Madeline Cederstrøm fortalte en historie om hvordan Gudene kom frem til at livets visdom skulle være så vanskelig å finne, og tilgjengelig for alle. Etter mye diskusjon, kom de frem til at det beste stedet å gjemme denne skatten, var i menneskenes sjel.

(Innlegget er forkortet. Red.)

LEI SEG

Bondevik er lei seg fordi det er sluppet klasebomber over Hjerkin.

Gid han hadde sagt det samme om klasebombene som ble sluppet over Afghanistan...

DOJ

Religion på avveier

Av Dag Ove Johansen

I en tidligere utgave av Samfunnsliv skrev Arnfinn Wiksaas utfyllende om Koranen og islam. Denne gangen skal vi se nærmere på noen av læresetningene i Talmud, jødernes viktigste bok, som etter deres oppfatning er forfattet av Moses etter hans samtaler med Gud bl.a. på Sinaifjellet. Her er mange likhetspunkter, særlig når det gjelder beskrivelser av de vantro eller de som ikke er av samme tro som jødene (res. muslimene).

Etter Bertram D. Brochmanns syn, kom Jesus som en frelser fra all religion som formørket menneskesinnene med den tro at noen er Guds utvalgte folk og bedre enn alle andre.

Talmud betyr boken som inneholder Læren. Talmud er doktrinen som utdyper og forklarer all kunnskap og lære hos jødefolket. Jødene referer til den gjenværende delen av jordens folk, ikke-jødene, som "gentiles" eller "goyim".

Her er noe av det Talmud sier om det ikke-jødiske flertallet, altså de mennesker som ikke tilhører Jahves "utvalgte folk."

- "Jødene er kalt mennesker, ikke-jøder er ikke mennesker men derimot beist/dyr"
- "Akum (ikke-jøden) er som en hund. Ja, skriften lærer oss å ære hunden mer enn ikke-jøden."
- "Selv om Gud skapte ikke-jøden er de fremdeles dyr i menneskeskikkelse."
- "En gravid ikke-jøde er ikke bedre enn et gravid dyr."
- "Ikke-jøders sjeler kommer fra urene ånder og kalles griser".
- "Selv om ikke-jøden har samme kropp som en jøde, kan de sammenliknes med en ape."
- "Seksuell samkvem mellom gentiles/ikke-jøder er som seksuell samkvem mellom dyr."
- "En kjettersk gentile kan du drepe med dine egne hender."
- "Loven befaler å drepe alle som benekter Torah'en. De kristne tilhører dem som benekter Torah'en."
- "Når en jøde dreper en gentile, blir det ingen dødsstraff. Det en jøde stjeler fra en gentile kan han beholde."
- "Ikke-jødiske piker er urene fra fødselen av."

Uttalelser om Jesus Kristus:

- "Han og disiplene praktiserte hekseri og svart magi, førte jødene inn i fristelse og ble støttet av utenlandske krefter i den hensikt å omvende jødene."
- "Han var seksuelt umoralsk, tilbad steinstatuer, ble avvist av det jødiske folk på grunn av sin umoral og manglende vilje til å angre sine synder."
- "Han lærte trolldomskunst i Egypt og for å utføre mirakler,

brakte han å skjære seg selv opp, noe som er bannlyst i Bibelen."

I følge Talmud ble Jesus henrettet av en rabbinisk rett for avgudsdyrkelse, for å ha ansporet jøder til avgudsdyrkelse og for å ha vist forakt for rabbinernes autoritet. Alle klassiske jødiske kilder som nevner henrettelsen er tilfreds med å ta ansvar for den. Det nevnes overhode ingenting om romerne i talmudiske skrifter.

Den hebraiske formen for Jesus - Yeshu - ble forklart som et akronym for forbannelsen "Må hans navn og minne bli utslettet." Innen zionistisk tradisjon blir navnet Jesus koblet opp mot f.eks. "Nasser-Jesus" og mer nylig: "Arafat-Jesus" (Kilde: Dr. Israel Shahak, Jewish History, Jewish Religion, side 97-98, 118)

Talmud angriper kristne og kristne bøker:

- "De som leser Det nye testamentet vil ikke ha noen plass i den verden som skal komme."
- "Jøder må ødelegge alle kristne bøker."

(Dr. Israel Shahak forteller at israelerne brente hundrevis av Det nye testamentet i det okkuperte Palestina 23.mars 1980)

Andre beskrivelser fra Talmud som viser en religion på avveier:

- "Jordbruk er den laveste form for virksomhet."
- "En jøde kan gifte seg med en 3 år gammel pike."
- "En rabbi kan aldri noensinne havne i helvete."

Hvert år deltar mange israelere på pilgrimsferden til graven til Simon ben Yohai, rabbi som oppfordret til å utrydde alle ikke-jøder.

25.februar 1994 drepte en israelsk offiser 40 palestinere i en moské. Goldstein var tilhenger av rabbi Meir Kahane, som uttalte at alle arabere var "hunder", slik Talmud sier.

Rabbi Yitshak Ginsburg: "Vi må bare innse at jødisk blod ikke er det samme som ikke-jødisk blod."

Rabbi Yaacov Perrin: "En million arabere er ikke verdt en jødisk fingernegl."

Talmud beskriver alle ikke-jøder som etterkommere av dyr og ikke Adam. Mange passasjer i Talmud henviser til denne forskjellen som gjør at jødene er Guds utvalgte folk, alle andre er er ikke verdt mer enn et dyr.

Religionen forblinder både jøder, muslimer og kristne slik at de ikke ser at vi alle er Guds barn og alle har livets rett. Umenneskeliggjør eller demoniserer man sin neste, er det lettere å drepe ham.

Det er - og har vært - grunnlaget for mange despotiske samfunn gjennom tidene.

HVA GJØR HAN EGENTLIG HER?

Vladimir Putin skal på norgesbesøk 12.-14.november. Mannen som kom til makten pga sin hardhendthet overfor Tsjetsjenia har nettopp bevist hva han står for: enda mer vold i Tsjetsjenia etter terroranslaget i Moskva. Ifølge Ingvald Godal (H), som er leder for støttekomiteen for Tsjetsjenia, er russerne meget brutale i sin krigføring i landet. Han forteller bl.a. at russiske soldater krever 1000 dollar for å utlevere lik til tsjetsjenerne. Får de ikke det, sprenger de likene for å skjule torturspor. Kvinner får valget mellom å bli voldtatt eller betale 250 rubler. Krigen i Tsjetsjenia har foregått i mange år uten at Vesten bryr seg det minste om overgrepene som skjer der. En avhoppet russisk offiser fortalte til TV2 hva som foregår av råskap der borte.

Putin er altså mannen bak denne uhyggelige krigen. Og nå kommer han på norgesbesøk. Han har egentlig ingenting her å gjøre.

DOJ

«USA ut av New York!»

«Ikke siden Vietnamkrigen har det dannet seg en slik hard motstand og en slik forkastelse av USA som nå.»

Dagbladet på nett
Av PER-ASLAK ERTRESVÅG
Fredag 25. oktober 2002

Forsvarsminister Kristin Krohn Devold sier at Norge bør delta i krig mot Irak. Hun har det til felles med USAs president, USAs visepresident og forsvarsminister at ingen av dem eier noen personlig erfaring fra deltakelse i krig. Kanskje kan det være forklaringen på deres djervhet.

Mange advarer. Det kan være verd å lytte til en del stemmer fra USA og Europa. Blant dem selvsagt også fredsprisvinner og tidligere president Jimmy Carter, som på bredt grunnlag har tatt avstand fra sin etterfølgers politikk. (Dagbladet 11. okt.) En av tungvektene i amerikansk samfunn som ikke altfor ofte rykker ut, er historikeren og Kennedy-rådgiveren Arthur Schlesinger jr. Nå høres hans advarende røst, forbausende nok sammen med eks-utenriksminister James Baker og topprådgiver Brent Scowcroft (begge ansatt av presidentens far og nære venner av familien). Unngåelig blir det registrert når framstående intellektuelle som professor emeritus Norman Birnbaum, Yale-professor Paul Kennedy og ledende politiske spaltister som William Pfaff gjentatte ganger stiller spørsmål ved Bush-regjeringens politikk.

Men mest har vel amerikanerne bitt seg merke i at Paul Auster, kanskje den fremste representanten for landets yngre forfattere, nylig kom med et beskt angrep på Bush-administrasjonens manglende forståelse for hva amerikanere og newyorkere i særdeleshett mener om presidentens politikk.

Med stolthet dveler han ved New York,

hans egen hjemby: «New York som galskap, som inspirasjon, som obskøn, avskyelig, som skjønnhet, New York som representant for det umulige, New York som laboratorium for den menneskelige motsetning - New York som idé.»

Hele 36 prosent av befolkningen i USA består fortsatt av mennesker født utenfor landets grenser. For dem og andre marginaliserte og undertrykkede i verden representerer New York og Frihetsstatuen selve livshåpet.

Terrorhandlingen mot New York er med rette karakterisert som et angrep på USA: «Også newyorkerne tror det, men det var vi som ble bombet.» Da Bush innledet krigen i Afghanistan, var newyorkerne fremdeles opptatt av å grave mennesker ut av ruinene. «Fortsatt, mens den internasjonale situasjon etter hvert er blitt stadig farligere, er vi dypt opptatt av en debatt som gjelder å skape et verdig minnesmerke over ofrene.»

Auster beskriver deretter stemningen i verdensbyen og sier at når han i dag snakker med menneskene i New York, opplever han knapt annet enn skuffelse over hva regjeringen har fore. Verken presidenten eller hans regjering har vært interessert i noen demokratisk debatt om krigen. «Sett fra ruinenes Zone zero-punkt får man inntrykk av at man forbereder en verdenskatastrofe.»

Førstesiden i et blad nylig hadde følgende tittel: «USA ut av New York!» Ikke alle ønsker å gå så langt, skriver Auster, «men de siste ukene har jeg hørt mange av mine venner snakke i fullt alvor og med entusiasme om muligheten for at byen trer ut av unionen og erklærer seg som uavhengig bystat. Det vil naturligvis aldri skje. Men siden president Bush gjentatte ganger har sagt at han ikke liker Washington, hvorfor kommer han ikke til New York? Da ville han kanskje lære litt om landet han forsøker å lede.»

Fredsprisvinneren Jimmy Carters artikkel i The Washington Post var et oppgjør på bred front med administrasjonen i Washington. På viktige punkter bryter den med alt hva tidligere regjeringer har stått for, skriver han og viser

til at det har skjedd fundamentale endringer i den politiske kursen både når det gjelder USAs rolle overfor andre nasjoner og når det gjelder menneskerettigheter og fredspolitikken i Midtøsten. Under dekke av å kjempe mot den proklamerte internasjonale terrorismen, følger USA andre hensikter.

«Bagdad representerer for øyeblikket ingen trussel mot USA. Stilt overfor en intens kontroll og USAs knusende militære overmakt vil enhver krigersk handling fra Saddam Husseins side overfor en nabo være rent selvmord.»

Mye av denne kritikken blir fulgt opp av en av Sør-Amerikas store forfattere, Carlos Fuentes, en venn av USA som bor i New Jersey og som også hadde sin oppvekst i Washington, som sønn av Mexicos ambassadør. «USA - sin egen fiende» er tittelen på hans knusende analyse av logikken bak krigsforberedelsene og konsekvensene på kort og lengre sikt.

Salman Rushdies reaksjoner har selvsagt en særlig interesse i debatten. Ikke uten bitterhet viser han til at mange mennesker i Kashmir er opprørt over USAs unntakende «realpolitikk» i denne del av verden og at Bush har trykket diktatoren Pervez til brystet som en av «demokratiets forkjempere» - noe som har svekket amerikanernes troverdighet i regionen. Det samme har skjedd i USAs forhold til terrorismen i Nord-Irland, som delvis har vært finansiert fra USA, skriver Rushdie: «Det er en ironisk tragedie at den skremmende krigen mot islam ikke skader al-Qaida, men USAs president.»

Antiamerikanske følelser vokser i den arabiske verden på grunn av Washingtons urokkelige støtte til Israels overgrep mot palestinske befolkningen. Hvis USA virkelig gjør planene om krig med Irak, vil Bush oppfylle bin Ladens drøm: resultatet vil bli dannelsen av en forent islamsk styrke. Totalt vil den arabiske verden både bli radikaliseret og destabilisert, mener Rushdie.

Det er, skriver professor Edward W. Said ved Columbia-universitetet, som om ideene om terrorisme har skaffet seg sitt eget liv, legi-

timert uten bevisførsel, logikk eller rasjonelle argumenter.

Også Spanias tidligere statsminister Felipe Gonzalez har blandet seg i koret. Under tittelen «Vennskap, ikke underkastelse» skriver han i El Pams at underkastelse (enten er du med oss, eller mot oss) er uforenlig med et vennskap.

Ikke siden Vietnamkrigen har det dannet seg en slik hard motstand og en slik forkastelse av USA som nå. Vi må frykte den misforståelse som har oppstått at den arabiske verden er det samme som islam og enda verre, at man forveksler islam med terrorisme - og han minner om at både arabere og bin Laden var et fremmedelement i Afghanistan.

Mange steder i verden har det gjort inntrykk at det såkalte Religionenes interkonfesjonelle verdensmøte som i år var lagt til Palermo på Sicilia, ble avsluttet med en sterk kritikk av president George W. Bushs militære og økonomiske politikk. 1500 deltakere fra alle større religioner i verden var samlet. Når det gjaldt Midtøsten samlet kritikken seg mot religiøs fanatisme på den ene siden og den politiske og ideologiske forgiftningen, bruken av militærmakt som USA og Israel anvender. Men også den islamske fundamentalismen ble påtalt.

Her hjemme er Kristin Krohn Devold altså stemt for krig. På den annen side forsikrer utenriksminister Jan Petersen gang på gang i intervjuer at målet ikke er krig eller å bli kvitt Saddam Hussein, men å få Irak til betingelsesløst å godta FN's våpeninspektører.

Fra Det hvite hus uttaler Condoleezza Rice at «vi kan ikke tillate oss den luksus ikke å gå til angrep mot Irak». En avisartikkel av den amerikanske forsvarsminister Donald Rumsfeld har som tittel «En nødvendig krig»

I hvilken av disse verdener befinner egentlig den norske regjering seg, og med hvilken begrunnelse?

Dagbladet tysdag 17. september 2002:

«Kongeriket Norge lever i stor grad av olje, gass, fiske, fiskeoppdrett, skog og vannkraft»

Verdiene skapes i distriktene!

Det er med stor undring jeg har fulgt med på de politiske hendelser den siste tiden. I reportasje etter reportasje kan vi både se og lese om manglene innen helsevesenet, skoler og veisikring. At disse manglene blir påvist i verdens rikeste land, er med god grunn vanskelig å forstå for de fleste.

I dette «rike» landet kommer det så påstander om at det sentrale Østland nå er lei av å subsidiere utkantene. Som aktiv politiker i Kystpartiet vil jeg hevde at slike uttalelser viser elementær mangel på kunnskaaper og en rørende naivitet om hvordan verdiene i samfunnet skapes. Kongeriket Norge lever i stor grad av olje, gass, fiske, fiskerioppdrett, skog og vannkraft. Disse verdiene skapes ikke i det sentrale Østland, men ute i distriktene.

Eksporthverden pr innbygger er faktisk lavest i Oslo og Akershus. Derfor er det et paradoks at det mes-

te av disse verdiene blir kanalisert til det sentrale Østland, mens distriktene får smuler tilbake. Galskapen kan illustreres ved å nevne noen av milliardinvesteringene på det sentrale Østland: Hovedflyplass Gardermoen, Gardermobanen, OL på Lillehammer. Galskapen slutter ikke her, nå skal samfunnet ut med ca 4 milliarder til ny Opera, og selvsagt noen milliarder til et tjenelig veinett i til-

knytting til operaområdet.

Undertegnede er lei av den arrogante holdningen til de av oss som har valgt å ikke bosette seg i Oslo-gryten. Verdiene skapes i distriktene. Nå er det på tide at vi får et kraftig distriktsopprør.

Jan-Ove Fromreide
Askøy

KRISE I NORGE

Halvparten av alle tenåringsjenter synes det ville være svært problematisk dersom vannet i springen skulle bli borte i to-tre døgn, viser en ny undersøkelse fra Direktoratet for sivilt beredskap.

Det er nok best å skjære ned på u-hjelpen og bruke pengene på krise-psykiater straks!

DOJ

SJAMANENS RIKE SOM FILMMANUS
Min romanserie om samisk utvandring til Alaska kan i løpet av høsten og vinteren ende opp som filmmanus. I tillegg er det gjort avtale om oversettelse til engelsk av den første boken i serien, RAVNEDRØM. Den samiske utgaven er også klar for utgivelse.

Det er fremdeles mulig å tilegne seg første bok gratis for Samfunnslivs lesere.

Besøk gjerne SJAMANENS RIKE på nettstedet <http://www.sjamanensrike.no>

DOJ

ISRAEL KONTROLLERER VANNRESSURSENE

Ifølge siste nr. av National Geographic (oktober 2002), er det Israel som kontrollerer vannressursene på Vestbredden, noe de har gjort siden 1967. Palestinere som ønsker å bore etter vann eller reparere gamle brønner, trenger tillatelse fra en rekke israelske komiteer eller departementer, og blir sjelden innfridd.

Idag bruker israelerne fem ganger mer vann enn palestinerne, som ofte må stole på vannforsyninger fraktet fra fjernbrønner om sommeren. Nybyggerne på Vestbredden bruker også mer vann en de lokale palestinerne fordi de har både utendørs svømmebassenger og vanningsanlegg for hager og åkrer.

Israelsk makt viser seg altså på mange områder.

DOJ

Sagasus, sjødrefs og barndomsminner

Nå er det lenge siden jeg har skrevet til Andøyposten, men en spesiell opplevelse på kvinnedagen 8. mars fristet meg til å trykke noen ekstra taster på tastaturet.

Fra Andøyposten

For de som ikke kjenner meg, skal jeg gi en kort introduksjon. Jeg ble født på Aignes året etter at den gamleste gammelkongen, Haakon VII, døde. Jeg ble født med hardnakket kolikk, og traumene fra min første mørketid er trolig årsaken til at mine foreldre, Lillian og Knut Toften, rømmer stedet så ofte de kan. Skrikene mine henger enda igjen i spikerslagene til min snekkerfar. Aignesfiskeren jeg deler vielsesattest med, rømte etter hvert til Amerika, fra nedadgående norske torskekvoter. Først i 1994 fikk han tilleggs-kvote her borte og fikk flyfrakta meg og dattera over Atlanteren. Siden har vi vært her. Godt gjemt mellom høye, eviggrønne trær en times kjøretur vest for storbyen Seattle i staten Washington, og uendelig langt unna gyteplassene i Lofoten. I et slikt perspektiv må man se mine opplevelser på kvinnedagen. Jeg gikk ikke i tog den dagen, hadde ingen plakater spikret oppetter trestammene, sant nok var jeg ikke bevisst hvilket kjønn jeg var, der jeg splitta ved fra egen avling for å holde varmen, med fraværende kaill på fiske i Alaska.

Min eneste tanke var at huset skulle være varmt til middagen kom på bordet. Og det var ikke en hvilken som helst middag. Ikke et alminnelig hverdagsmåltid kun for å fylle energilagrene til en medtatt ved-splitterske. Jeg var kort og godt forberedt på å dø ved middagsbordet den dagen. Jeg skulle ete meg hinsides jordiske blåner, og var både fysisk, psykisk og fiskisk, som kaillen ville ha uttrykt det, innstilt på min skjebne.

Det hele begynte med at Andrea fra Marina Marked, en liten skandinavisk kolonialhandel i Poulsbo, la igjen beskjed på telefonsvareren. De skulle få inn fersk lofottorsk, lever og rogn den 8. mars. Om jeg var interessert?

Var jeg interessert? Spør en alkoholiker om han vil ha en seidel øl? Spør Harry Berg Olsen om han kunne tenke seg å synges duett med Pavarotti?

Om jeg var født med kolikk, var jeg i hvert fall ikke født tullat! Jeg ringte til Andrea og la inn min bestilling. Mellom tanke og handling, kontaktet jeg dattera og lurte på om hun og hennes amerikanske samboer ville dele et måltid med gressenemor inni skogen. Jeg skulle aldri ha ringt henne! Enda sliter jeg med kraftige vibrasjoner i trommehinna etter utbruddet hennes da hun hørte fredagsmenyen. Hammeren slo feil slag, ambolten smeltet og stighbøylen er fremdeles en skjebne i griske ørelegers journaler.

Klart hun skulle komme, og jeg takker ukjente makter for at hun fant en amerikansk venn, hvis ikke hadde jeg vært henimot konkurs nå.

Amerikanerne, som kjent, liker best det som er på utsiden, det de kan se og vurdere og sette prislapp på. Snakk til en amerikaner om indre verdier, om lever og rogn, og han blekner! I dette tilfellet var jeg ytterst takknemlig for kulturforskjellene, for prisen på middagen kunne få enhver Amerikafisker til å skifte fiskemottaker. Jeg betalte, siger og skriver, omregnet til dagens kurs, 204 kroner og 74 øre kiloet for torsken. Og pinadø måtte jeg punge ut med samme kilopris for både lever og rogn!

Gudskjelov var ikke Fiskerkailen min hjemme på kvinnedagen. Han hadde radert bort og vekk både meg og vielsesattesten om han hadde visst at jeg punget ut med over 200 kroner kiloet for innvoller. Man må være spikgal eller dypt trengende for å ødelegge valuta på det viset. Jeg var visst begge deler. Har ikke nytt slik kost siden langt att i det forrige årtusen.

Bestillingen var inne hos Andrea, alt lovet vel, men så kom årets første snø. Amerikanerne på vestkysten er ikke skodd for hvite flak fra oven, og 7. mars dalte det ned, dekket alt av grønne plener, stengte skoler, stoppet trafikken, og skapte mentalt kaos hos gressenka. Jeg fikk ikke engang trucken opp siste kneika, inn i skogen, etter arbeidstid den kvelden. Hvordan skulle da Andrea komme seg til flyplassen for å hente skreimølja? Sinnet mitt var like svart som snøen var hvit, og jeg sov ikke godt den natta.

Heldigvis varer ikke vinteren lenge på disse trakter. Den kom om ettermiddagen 7. mars, og før lysene

sluknet på kvinnedagen, var vintren over. Andrea ringte halv sju om kvelden for å fortelle at fisken var vel framme i fremmed havn. I ulllester og tresko dro jeg i truck til Poulsbo, og fjorten minutter senere kunne jeg vende hjem med den dyrbare lasten. Før jeg pakka rogn inn i folie, laugget jeg meg selv. Deretter ble levera rensket for hinner og galleganger og klargjort for en kasserolle med finhakked løk, salt, svartpepper og vineddik. Fiskevannet ble saltet med største omhu, fisken kuttet og poteten satt på vedovnen til koking. Jeg følte sterkt for å bruke bibelord under prosessen.

Fat ble varmet, bord ble dekket, lys tent, mere ved til ovnen. Klokkas ble åtte om kvelden før vi kunne benke oss for å møte døden. Glem rødvin, glem øl, glem akevitt. Ingenting skulle få forstyrre smaksøkene denne kvelden. Måltidet ble akkompagnert av vann fra egen brønn, i høye, robuste glass. Leverlukta og duften av nytrukket torsk var rus mer enn nok. Det ble ett minutt stillhet før maten. Ikke med Fader Vår, men med Fisken Vår.

Jeg var halvveis inni dødsriket da torsken lå skinnfri på tallerken, hvit og skjelvende, som jomfru Maria før hun ble svanger med Jesus. Kornete rogn ble befridd for hinner og lå gyteferdig ved siden av Maria. Da så leveren og leversøet forente disse elementer, trådte jeg over dødster-skelen. Ord ble overflødig, jeg var hinsides. Hver munnfull ble som en sonate til de evige fiskefelt. Fikk en svak fornemmelse av at Beethoven må ha inntatt skreimølje før han skrev Måneskinnsosonaten i ciss

moll for døve ører i 1801.

Måltidet ble langt. Livet passerte revy, jeg hilste på forlengst henfarnede forfedre og fikk handtrykk og vel-signelse fra min Strandske stamfar som kom til Aignes fra Sogn for å fiske på slutten av 1800-tallet. Han dro ikke til Amerika, som mange gjorde på den tiden, for å flykte fra karrige vestlandskår med et par sauer i fjøsen og noen fiskepinner i fjorden. Ære være han for det. Hadde han ikke rømt Sogn den gangen, hadde jeg aldri forstått hva nytelse er. Jeg har aldri vært nærmere en andakt enn det måltidet. Orgeltoner og knefall og korsfestelse og oppstandelse i skjønn forening. Sagasus, sjødrefs og barndomsminner fulgte hver en munnfull. Jeg spiste skreimølje hinsides vett og forstand og magemål, og døde før jeg kom fra bordet. Jeg slo naglene til min egen hvite kiste, trakk kransen over hodet og sank ned i seks fots mørke etter måltidet. Først tredje dagen sto jeg opp igjen og anammet dagslyset i form av hjembakt brød bedekt med kald rogn. Jeg sto opp med et rikere perspektiv på livet. Jeg har fått hørselen tilbake. Jeg har bokstavelig talt gytt inni granskogen og føler meg som et bedre menneske. Kun de som har nytt skreimølje mellom tykke trestammer i fremmed land kan til fulle forstå verdien av et slikt måltid. Og jaggu forstår jeg verdien! 614 kroner og 22 øre kostet det meg å dø på kvinnedagen. Og skjønnere død skal man lete lenge etter.

*Ha en velsignet vårsesong
med hilsner
fra Linda Strand*

Med patent på livet

15. januar i år kunne man lese i alle landets aviser om den klonede apen Tetra, som ble til ved et forsknings-senter i delstaten Oregon i USA under et prosjekt ledet av dr. Gerald Schatten. «Nyheten» ble straks mediestoff over store deler av verden, samtidig som den ble ansett som en «sensasjon» innen store deler av den vitenskapelige forskning og ekspertise innen genteknologiens manipulasjonsmuligheter. Geneksperten Patrick Dixon uttalte til den britiske avisen Daily Mail at dagens overskrifter gjør at vi innsner at kloning av mennesker snart er her, hvis den da ikke allerede skjer.

G. Schatten mener at mulighetene til å lage genetisk identiske aper vil revolusjonere den medisinske forskning innen genmanipulasjonens forskningsområde. Flere geneksperter ser de forskningsmessige mulighetene som kloningen innebærer, mens andre forskere stiller seg mer skeptisk med hensyn til patentrettighetene som denne representerer innen de generelle genforskningen. Flere forskere ser således for seg en verden der multinasjonale konserner besitter eierinteressene i patentrettighetene på livet i seg selv. Celera Genomics er et slikt konsern som har søkt om patentrettighetene på 6500 gener, noe som tilsvarer en tredjedel av

menneskets gener.

Ifølge overlege Pål Møller ved Radiumhospitalet i Oslo, mener man at diskusjonen omkring genteknologi (og da i særdeleshet manipulasjonsmulighetene), fokuseres på feilaktig måte ved at mediene stort sett fokuserer på genmodifiserte matvarer og aborter av uønskede barn. Man burde heller konsentrere seg om patentreguleringen vedrørende en «oppdagelse».

EU har nylig vedtatt en lov som gjør det mulig å ta patent på «oppdagelser» innen genteknologi. En skal her ha det klart for seg at det er stor forskjell på oppfinnelser og det som man betegner som en «oppdagelse». Det er tre hovedkriterier som legges til grunn for om man kan få patent eller ikke: Det må skille seg vesentlig fra det som er kjent fra før, det skal være industrielt anvendbart og man må være i stand til å reproducere det. Disse tre kriteriene gjelder uansett hva man søker om patent på – også gener. Men med EU's nyopprettede patentreguleringer underveis kan man nå ta patent på selve livet – så lenge genet kan isoleres og det er en «ny» – «oppdagelse» – kan man få patent. Jeg bygger her på kilder fra det norske patentdirektoratet, som nå overlater til andre instanser å regulere om patentet kan og bør brukes. Personlig er jeg av den oppfat-

ning at konsekvensene vedrørende patentrettighetene bør utredes grundigere, da disse lovendringene innebærer noe fundamentalt nytt i denne sammenheng.

Selv om et patent utstedes i hvert enkelt land, skal man ha det klart for seg at storindustrien har samarbeidspartnere som kan kreve patent samtidig i alle land som måtte være aktuelle.

Det er derfor ikke spørsmål om et patent i Norge (Danmark), det er spørsmål om et verdensmonopol på kunnskaper om selve livet. Den som eier kunnskap, vil også ha retten til å disponere bruken av den. De som eier patentet, kan dermed kontrollere og i siste instans bestemme hvem som skal få forske og hva det skal forskes på.

Men hvem er det som eier denne kunnskapen? Og hvem er det som er i posisjon til å forhandle om den? For ikke å snakke om hvem som skal selge den? At noen eier kunnskaper, er en fremmed tankegang, men med de nye lovendringene underveis ser det ut som om dette blir en realitet i fremtiden. Allerede nå kan man registrere at forskerne er til dels tilbakeholdne med å avsløre hvor langt de er kommet og hvordan de er kommet dit. Faktum er at om andre forskere skulle få tilgang til det den ene driver på med, kan de som et resultat

av patentlovgivningen «stikke» av med patentet, og dermed mister vedkommende muligheten til å fortsette, både økonomisk og ikke minst juridisk. På lengre sikt vil eiendomsretten til oppdagelser føre til stagnasjon for de forskerne som ikke forsker direkte på gener, men som like fullt er avhengig av, og trenger tilgang på nytt forskningsmateriale, da de blir nødt til å betale dem som eier patentet. De som ikke har økonomi, vil som en konsekvens av dette bli stående utenfor.

Det står det enkelte menneske fritt til å sette seg inn i den utviklingen som foregår innen genteknologi og dens videre muligheter innenfor så vel patentrettighetene samt dens manipulasjon og kloningsmuligheter. Men jeg er redd for at overnasjonale konserner vil tilrettelegge det slik at det enkelte menneske blir desorientert m.t.p. de fremtidsperspektiver og «Muligheter» som disse «mulighetene» representerer.

Willy Bjørndal

SPAR MEG FOR SKATTELISTEN!

Ved å sjekke skattelisten i VG idag fikk jeg frem denne informasjonen angående hva min skatt ble brukt til:

Du er med på å betale årets norske militære engasjementet i Afghanistan i 34,5 minutter.

Stortinget har til sammen bevilget 776 millioner kroner til militært engasjement i Afghanistan i år. Pengene går både til den USA-ledete krigføringen mot terror kalt operasjon «Enduring Freedom» og til sikkerhetsstyrkene i Kabul. Mesteparten går til krigføringen, de norske F-16 flyene koster alene 564 millioner kroner. I tillegg yter Norge i år bistand til Afghanistan på 350 millioner kroner i år.

Jeg blåneker å betale for 34,5 minutters krigsinnsats i Afghanistan!!

DOJ

Opent brev til det norske folk

«I mange år har eg sagt: Palestina/Israel må bli omskapt til ein demokratisk stat, der jødar og palestinarar lever lukkeleg som likemenn.»

Av ISRAEL SHAMIR, forfatter
Lørdag 5. oktober 2002

I går ville eg sagt til dykk: Det heilage landet lir seg gjennom dei verste tidene på mange hundreår. Landet blir øydelagt, og sønene blir drepne. Landsbyane blir lagt i grus, medan bøndene slår tida i hel i flyktningleirane i Jenin og Deheishe, eller dei sit fengsla i konsentrasjonsleirane i Ansar og Ketziyot. Hundrevis av born har vorte skotne av israelske skarpskyttarar, tusenvis av tre rykte opp med rota, og kjelder tørrlagde.

Kan henda ville dette røra dykk, kan henda ikkje. Palestinarar blir slakta, ville de seia. Kva anna er nytt? Folk drep kvarandre overalt, frå Timor til Brasil til Bosnia til Rwanda. Medan me synest synd på dei og bla-bla-bla, kvifor skulle vi bry oss om Palestina? Og eg skal vera den første til å vedgå at fram til i går var dette kyniske standpunktet godt underbygd. Berre ei lita sekt av engasjerte menn og kvinner, medlemmer i pro-palestinske grupper, heldt fakkelen høgt i ørkenen. Men no endrar ting seg.

Kvifor er gårdsdagen så annleis frå i dag? Avdi desse vidunderlege haustdagane, når blada blir raude eller gylne over dei myrkeblå vatna dykkar, og den krystallklåre lufta

bles over dei kvite snøtoppane på dei kvasse tindane, kan bli dei siste gode dagane på lang tid. Ein ny krig er undervegs, ein krig som byrjar i Palestina. Det er august 1914 ein gong til, på kanten av ein storkrig. Første verdenskrig byrja på Balkan, i Bosnia. Om du sa til ein franskmann i august 1914 at han og venene hans ville døy på grunn av Bosnia, ville han le av deg. Men nokre månader etter attentatet i Sarajevo vart kremen av fransk ungdom slakta ved Verdun. Slik var det i 1914, som i 1939.

No, som i 1939, er det igjen sterk vilje til å nyteikna verda, og talane til George W. Bush minner litt for mykje om talane til den tyske kanslaren. Men kven skriv desse talane? Kven er det som dyttar på for å få krig? Er det monopolselskap, olje- og våpenbransje, slik nokre vil ha oss til å tru?

Den krigshissande talen «Ondskapens akse», teke rett frå Austin Powers (dr. Ond og hans Akse), vart skriven av den sionistiske taleskribenten David Frum, tidlegare ein aktivist mot «antisemittisme». Ein annan sionist, Wolfowitz, er mannen som reint faktisk styrer den amerikanske militærmakta. Ein leiande sionistisk tenkjar, Norman Podhoretz, bles i stridsluren, medan den kvite og akk så liberale Alan Dershowits fremjar tortur som den beste måten å få fram sanninga på.

La oss sjå nøyte på dei amerikanske planane. Vi fekk nyleg eit glimt inn i kva som ventar. USA planlegg å øydeleggja Irak, invadera Syria, bryta Saudi-Arabia opp i fleire bitar, skilja ut oljefelta og gje dei til Israel, og kvitta seg med Egypt. Desse ny-

henda vart slept av ein mann i den jødiske lobbyen, Laurent Murawiec, som arbeider i regi av formannen i Defence Policy Board - Richard N. Perle. Denne hauken, ein ven av Sharon, trugen sionist og truleg israelsk moldvarp, vil at ein skal ta kontroll over dei arabiske oljefelta, overføra Mekka og Medina til hashemittisk styre og konfiskera saudiske fond. Han representerer røysta til mange amerikanske jødar. I det prestisjetunge Jewish World Review skriv spaltisten Jonah Goldberg: «Bagdad må øydeleggjast. Amerika må gå til krig mot Irak sjølv om det går ut over uskuldige irakiske - og amerikanske - liv.» Professor David D. Perlmutter i LA Times snakkar om mogleg meir rett frå levra: «Eg dagdrøymmer - om berre! Om Israel i 1948, 1956, 1967 eller 1973 hadde handla litt meir som det tredje riket, ville ikkje sheikane, men jødane hatt kontrollen med olja i Golfen.»

Tallause komitear, tenkjegrupeer og institutt med samband til det mektige jødiske samfunnet i USA er vovne saman til ein tett edderkopp-vev kring Pentagon og det kvite huset. Det er dei som er den drivande krafta bak den nye Drang nach Osten hjå president Bush.

«Å nei,» seier de. «Vi kjenner jødane, eit fantastisk, fredeleg og talentfullt folk. Det må vera noko feil i det du seier.» La meg minna dykk om ei novelle skriven av den amerikanske forfattaren og poeten Edgar Allan Poe om Tyskland på hans tid. Han teiknar eit bilete av tyskarane som eit venleg og fredeleg folk, som dyrkar kål, spelar piano, byggjer urverk, røykjer pipe og diskuterer filosofi. Det er nett det same biletet av tyskarar som du møter i reisedagbøkene til Mark Twain. Dette biletet låg tilsynelatande nær røyndomen, og ein tysk offiser var vitne i bryllu-

pet til mine besteforeldre under den tyske okkupasjonen av Minsk i 1916. 25 år etter fann besteforeldra mine ut at dei ville flykta frå den framrykkande tyske hæren, medan dei jødiske grannane lo av dei: «De har vorte lurt av bolsjevikisk propaganda, det er ingen grunn til å flykta. Tyskarane er flotte og fredelege folk og gode vener av jødane». Og likevel flykta besteforeldra mine og vart redda frå Einsatz-kommandoane, frå tyskarar som ikkje brydde seg om piper, urverk og kål.

Folk kan forandra seg, og om fredelege tyskarar ei tid kunne verta ein pest for verda, så kan også jødane det same. Eg vonar oppriktig at jødane vil koma til seg sjølve igjen, slik tyskarane gjorde. Men eg trur ikkje det kjem til å skje av seg sjølv. Infeksjonen spreier seg raskt. Årsaka til infeksjonen er den innebygde rasismen i den jødiske staten. På veg ut til Ben Gurion-flyplassen kjøpte eg Haaretz, vår viktigaste liberale avis. Avisa dekte eit ordskitte mellom generalstabsjefen Buki Ayalon og tidlegare statsminister Ehud Barak. Ayalon samanlikna palestinarane med ein veksende kreftsvulst, medan viseformannen i den sosialistiske internasjonale, Barak, var heilt usamd: Dei er meir lik virus, sa han.

Denne rasismen har spreidd seg i dei jødiske samfunna som ein skogsbrann. Sidan jødane er ein viktig del av dei amerikanske elitane, og i noko mindre grad dei europeiske, kommuniserer dei denne sjukdomen til resten. Avisene og filmstudioa deira preikar rasisme, hat mot muslimar, tyskarar, franskmenn og alle andre, inkludert vanlege kvite arbeidsfolk og svarte i USA.

I mange år har eg sagt: Palestina/Israel må bli omskapt til ein demokratisk stat, der jødar og palesti-

narar lever lukkeleg som likemenn. Folk brukar innvenda: Ein demokratisk stat vil ikkje bli ein jødisk stat! Etter mi meining vil det vera det beste med ei slik ordning. Ein jødisk stat er like ille som ein arisk stat, og alle som er mot ei arisk statsdanning burde samstundes avvise den jødiske staten. Utan den jødiske staten vil jødar i USA og andre land venda tilbake til det normale livet sitt, og gløyma våre draumar om verdsdominans. I staden vil dei bli lovlidige borgarar i dei landa der dei bur.

Fram til no har berre våre flotte kameratar, venene av Palestina, støtta denne tanken. No er denne tanken naudsynt ikkje berre på grunn av palestinarane, desse modige og hardt arbeidande folka, men for oss alle, for verdsfreden. Det finst israelarar som ynskjer leva i fred med sine palestinske grannar, i fred med kyrkjer og moskear, men vi kan ikkje stå mot dei eksterne kreftene som stør den vonde Sharon og den smarte Peres. Gode israelarar og deira palestinske allierte kan ikkje vinna, om ikkje motstandaren sine forsyningslinjer blir kutta.

Avskippinga av den jødiske staten, og omdanninga til ein stat for alle borgarar, vil bli ein hjørnestein for menneskeleg framsteg. I staden for å vera eit pilotprosjekt for globalisering, kan det heilage landet bli eit ideal for integrering. Nykomarane og dei innfødde vil blanda seg, slik dykkar normanniske forfedre gjorde i East Anglia, Sicilia og Normandie. På same måte som borna til krossfararane frå Provence vart palestinarar i dei høgtliggjande landsbyane Sinjil og Gifna. Og jødane i andre land vil igjen bli ei velsigning for samfunna sine, som min fromme forfader i den flotte domkyrkjebyen dykkar

NORGE ER LEIESOLDAT FOR USA...

– Min påstand er at vi er i Afghanistan mer som en refleks av den kalde krigens imperativ om å opptre lojalt til støtte for NATO og USA, enn som resultatet av en nøktern analyse av hva som tjener våre interesser best, som stor oljeeksportør og som småstat avhengig av respekt for folkeretten og et sterkt FN-system, sier Børresen, som i dag arbeider ved Institutt for Forsvarsstudier, ifølge Aftenposten.

Han frykter at deltagelsen i Afghanistan, og i en USA-ledet krig i Irak, sager over grenen vi sitter på som småstat. Vi er helt avhengig av et troverdig og sterkt FN som kan forebygge at stormaktene tar seg til rette. - I realpolitikens verden er det ikke våre handlinger i går som vil avgjøre om USA vil ta militær risiko og økonomisk og politisk belastning ved å komme oss til unnsetning. Amerikanerne kommer bare hvis det er i deres interesse, sier Børresen.

Hadde krigen i Afghanistan bare vært en krig mot terror, hadde det ifølge Børresen vært enklere for Norge å bidra. Men krigen dreier seg om mye mer. Om storpolitikk.

– Den er foreløpig siste episode i den dramaserien som gjerne kalles «det store spillet». Kampen om tilgang til og kontroll med de enorme petroleumsressursene i Midtøsten og Kaukasus. Det store spillet bragte i sin tid USA til Iran som støttespiller for Sjahan. Og da Sjahan falt, til Irak, der amerikanerne støttet Saddam Hussein med våpen og etterretninger for at han skulle nedkjempet prestestyret i Iran. Og det førte dem til Afghanistan, der amerikanerne bidro til å bygge opp Taliban for at de skulle bekjempe de sovjetiske okkupantene, sier Børresen.

– Er det virkelig i Norges interesse å delta med militære styrker i dette spillet, spør han.

DOI

Åpent brev til Russlands ambassade i Norge

KJELL OLAF JENSEN
Dagsavisen

Jeg vil be ambassaden overbringe min gratulasjon til det russiske folk for dets myndigheters og væpnede styrkers heroiske nedkjempelse av det tsjetsjenske folk. Når man ser at det til og med har vært nødvendig med massevoldtekt av tsjetsjenske kvinner og nedslaktning av tsjetsjenske barn, forstår man hvor rett de russiske myndigheter har i sine påstander om at det dreier seg om et folk av terrorister og banditter. Når det gjelder det heltemot Russlands væpnede styrker har utvist, kan det nok i sine dimensjoner bare sammenlignes med om det norske stormsamfunnet med bomber, raketter og panservåpen, samt massevoldtekt og barneslakt, skulle ha tilintetgjort det samiske folk.

Likevel er det tre spørsmål jeg ber den russiske ambassaden svare på. Ifølge den russiske statsledelsen ble

utryddelseskrigen satt i gang fordi det terroristiske tsjetsjenske folk sto bak sprengningene av boligblokker i Moskva og andre steder i fjor høst, da flere hundre mennesker ble drept. Russiske eksperter har uttalt til den internasjonale pressen at aksjonene var velorganiserte og krevde store mengder sprengstoff - opptil ett tonn i hvert tilfelle, ble det sagt.

Disse boligblokkene rommet hybler og små leiligheter, og i overensstemmelse med det gamle, hederskronede russiske systemet satt det portnerkoner («djevusjkaer») på vakt som passet nøklene til leilighetene og holdt øye med hvem som kom og gikk.

Mitt første spørsmål lyder: Hvordan snek det tsjetsjenske folk seg forbi disse årvåkne kvinnene med ett tonn sprengstoff uten å bli lagt merke til - ikke bare én gang, men flere ganger?

Om kvelden den 22. september i fjor oppdaget noen beboere i en boligblokk i Rjazan, 250 km fra Mos-

kva, en sekk med hvitt pulver i gangen, samtidig som en mystisk varebil med tildekkede Moskva-skilt sto parkert utenfor. Politiet ble varslet og blokken evakuert. Ved 6-tiden neste morgen meldte radioen at politiet hadde funnet sekker med sprengstoffet heksogen og en tennmekanisme innstilt på å eksplodere klokken 5.30. Evakueringen skjedde med andre ord i siste liten. Ved 7-tiden fikk beboerne lov til å vende tilbake, og Sergejev, den sjokkerte sjefen for den lokale avdelingen av FSB (det tidligere KGB) fortalte dem at de hadde vært meget heldige. Utover formiddagen den 23. september var begivenheten hovedoppslag i radio- og fjernsynsnyhetene over hele Russland, og guvernøren og borgermesteren i Rjazan oppfordret befolkningen til å være på vakt. Ifølge enkelte kilder skal etterretningsorganene ha meldt at alle tog fra Rjazan var innstilt, og at det var

Vil hente hjem soldatene

Fredsbevegelsen i Bodø vil hente hjem soldatene som er sendt til Afghanistan. Og mange kjente bodøværingere støtter dem.

ANNE GRENERSEN

Fredsbevegelsen i Bodø starter nå en underskriftskampanje med krav om at de seks F16-flyene og omlag 100 nordmenn som er sendt til Afghanistan må hentes hjem. Rundt halvparten av nordmennene som er i krig på utenlandsk jord er fra Bodø flystasjon.

Underskrifter

Underskriftskampanjen starter formelt lørdag, men allerede har over 80 satt sitt navn under oppropet, som skal sendes til statsministerens kontor.

Blant underskriverne finnes kjente navn som bibliotekar Anne-Kirsten Lyngstad, idrettsleder Asbjørn Dybdahl, musikerne Bjørn Andor Drage, Henning Gravrok og Terje Nilsen, lege Jon Øyvind Odland, høgskolelektor Jostein Greibrokk, høgskoledosent Paul Olav Berg, fylkeskultursjef Aslaug Vaa, tidligere ordfører Per Pettersen, undervisningsdirektør Anne Stenhammer, forfatter Dag Ove Johansen, nestleder i Attac Norge Bente Aasjord og historiker Svein Lundestad.

Feil

- Vi mener det er helt feil at norske soldater skal være i krig på uten-

landsk jord, og tror at folkemeningen kan ha en viss betydning, sier Britt Johansen fra Fredsbevegelsen i Bodø.

I oppropet som folk nå blir bedt om å skrive under, heter det at mer enn ett år etter angrepet på World Trade Center og snart ett år etter Taliban-regimets fall er det umulig å forstå at bombing av et fattig og krigsherjet land på den andre siden av kloden skal være en oppgave for det norske Forsvaret. Det er heller ikke begripelig at legitime amerikanske sikkerhetsinteresser kan tilsi dette.

Videre heter det at vi kan vente at Norge kaster seg på lignende oppgaver i framtida. Terskelen for norsk deltakelse i krig i fremmede land er drastisk senket.

Ingen god sak.

I oppropet heter det også at det norske invasjonforsvaret har hatt stor oppslutning blant folk i Bodø og Salten-distriktet. Det nye «fremtidens forsvar» vi nå ser konturene av minner mer om et «angrep» og kan bli betydelig mer omstridt, og at de norske styrkene ikke kan vente støtte på grasrota i hjemlandet dersom de dreper uskyldige i fremmede land.

- Tror du at oppropet blir godt mottatt i forsvarsbyen Bodø?

- Vi håper faktisk det. Enkelte ser nok på deltakelsen i Afghanistan som en fin trening, men hvis de tenker seg om vil de se at dette ikke er en god sak, sier Britt Johansen.

HENT DEM HJEM!

Seks F 16-fly og om lag 100 nordmenn – over halvparten av dem fra Bodø flystasjon – er sendt til Manas-basen i Kirgisistan for å bombe i fjellene i Afghanistan. Styrken er en del av den amerikansk-ledete militæraksjonen "Operation Enduring Freedom." Aksjonen er ikke en del av det militære nærværet i Afghanistan innenfor FNs ramme og skjer heller ikke i NATO-regi.

Mer enn ett år etter angrepet på World Trade Center og snart ett år etter Taliban-regimets fall er det umulig å forstå at bombing av et fattig og krigsherjet land på den andre sida av kloden skal være en oppgave for det norske forsvaret. Det er heller ikke begripelig at legitime amerikanske sikkerhetsinteresser kan tilsi dette.

Norsk bombing vil bidra til økte lidelser og ødeleggelser i Afghanistan. Det kan i sin tur føre til økt bitterhet og gi økt grobunn for terrorisme. Norske fly risikerer å bli brukt i en intern maktkamp i Afghanistan – med økt risiko for såkalte "feilbombinger" av sivile som resultat.

564 millioner kroner er F16-operasjonen beregnet å koste. Dersom Norge var opptatt av å fjerne grunnlaget for at Afghanistan kan fungere som base for internasjonal terrorisme i framtida, ville det være langt mer effektivt å bruke disse pengene til utvikling og sikkerhetsarbeid på bakken i Afghanistan, primært i regi av FN.

"Dette er fremtidens forsvar", uttalte forsvarsminister Krohn Devold da 60 nordmenn dro ut i krigen fra Bodø, "og peker på evnen til å være fleksible og raske når det dukker opp utfordringer og oppgaver", ifølge Avisa Nordland.

Vi kan altså vente at Norge kaster seg på liknende oppgaver i framtida! Terskelen for norsk deltakelse i krig i fremmede land er drastisk senket. Regjeringen forbereder nå opinionen på noe helt nytt, norsk deltakelse i "forkjøpskrig"- mot Irak under amerikansk ledelse.

Som et lite land er Norge avhengig av en internasjonal rettsorden. Spesielt for små land er det svært farlig om det blir "normalt" at stormakter griper inn i andre land militært. Å følge med på ferden med egen deltakelse gjør ikke dette min-

dre farlig i et lengre perspektiv.

Det norske invasjonforsvaret har hatt stor oppslutning blant folk i Bodø og Salten-distriktet.

Det nye "fremtidens forsvar" vi nå ser konturene av minner mer om et "angrep" og kan bli betydelig mer omstridt. Norske politiske og militære myndigheter bærer et tungt ansvar ved å sende soldater ut for å våge livet i en tvilsom krig. De norske styrkene kan ikke vente støtte på grasrota i hjemlandet dersom de dreper uskyldige i fremmede land.

Derfor: Hent dem hjem!

BODØ:

side 1 av 2

Agnes Reiersen, billedkunstner
Agnete Nesse, førsteamanuensis
Alf-Anton Røst, student
Anette Ludvigsen, psykolog
Anne-Kirsten Lyngstad, bibliotekar
Arulnesan Marianayagam, student
Asbjørn Dybdahl, idrettsleder
Asbjørn Røiseland, førsteamanuensis
Astrid Olsen, gårdbruker
Bernt Hepsøe, sivilingeniør
Bjørn Andor Drage, musiker
Brikt Kristensen, industriarbeider
Britt Johansen, fylkessekretær
Elin B. Antonsen, pensjonist
Gunvor Hugdal, pensjonist
Haitham El-Noush, leder av den Suddanske Nasjonale Demokratiske Allianse
Hallstein Moan, lektor
Helge Jenssen, sosialarbeider
Henning Gravrok, musiker
Hilde Nesdal, sykepleier
Hilmar Hansen, rådgiver
Ingeborg Overvoll, prest
Ingeborg Tangeraas, fylkessekretær
Inger Lamo Vindenes, lærer
Inger Simonsen, prosjektleder
Ingrid Lundestad, leder av Bodø Sosialistisk Ungdom
Jan P. Antonsen, pensjonist
Jan Selmer Methi, doktorgradstipendiat
Jean Jaminon, førsteamanuensis
Johanne H. Kobberstad, student
Jon Øyvind Odland, lege
Jorunn Anda Aronsen, daglig leder
Jostein Greibrokk, høgskolelektor
Karstein Rystad, systemutvikler
Kjell Gunnar Brenna, idrettspedagog
Kristian Alvestad, tidligere leder av Bodø Arbeiderparti
Kåre Anda Aronsen, skoleelev
Lars Børre Vangen, leder LO Bodø
Lars Christensen, ingeniør
Leif Aronsen
Line Bjørnstad
Liisa Paavola, lektor
Liv Angvik Skaldehaug, butikk-

medarbeider
Marit Hernes, studieinspektør
Marit Tveraabak, høgskolelærer
Marit Ursin, jordmor
Marte Helness, sosialkonsulent
Odd Anders Hansen, elektriker
Odd-Ivar Søvik, undervisningsinspektør
Paul Olav Berg, høgskoledosent
Per Pettersen, tidligere ordfører side 2 av 2
Per Ursin, ingeniør
Reidar Berg, arkitekt
Roger Nordland, montør
Rolv Lyngstad, amanuensis
S. S. Bjugn, forfatter
Steven Balmbra, familieterapeut
Stig-Arild Stenersen, lege
Ståle Sårheim, prosjektleder
Svein Lundestad, historiker
Terje Nilsen, artist
Tor Bjørnkås, tømmer
Tor Martin Hansen, kirketjener
Tore Elias Hoel, lektor/skribent
Torild Holmedal, adjunkt
Trond Tandberg, tillitsvalgt
Truls Andersen, sykepleier
Unn-Elin Andreassen, lærer
Aaslaug Vaa, fylkeskultursjef
STEIGEN:
Bente Aasjord, nestleder i ATTAC Norge
Bjørn Erik Stemland, lektor
Evy Marita Røyymo, mamma/student
Gunnar Album, fiskeriaktivist
Hugo Aasjord, billedkunstner
Ingunn Limstrand, faglig medarbeider
Lillian Selvik, mamma/dramalærer
Marie Monadatter Almli, student
Marit Stemland, faglig medarbeider
SØRFOLD:
Terje Nystabakk, småbruker
FAUSKE:
Anne Stenhammer
Dag Ove Johansen, forfatter
SALTDAL:
Signe Ødegaard, cand. mag.
SKJERSTAD:
Reiulf Pedersen, prest og ungdomsarbeider
BEIARN:
Øistein Ringaker, pensjonist
GILDESKÅL:
Arnstein Vada, cand.mag./sosionom

Fredsbevegelsen i Bodø starter nå en underskriftsaksjon i Salten. Underskriftene sendes til regjeringen den 4.11. Ring tlf. 75581443 eller 75522413 hvis du vil skrive under oppropet, eller send e-post til unnelin@online.no. Pengestøtte sendes til vår konto.nr.05390862336.

Fredsbevegelsen i Bodø

Demokrati og offentlighet

Ønsker på denne måten å forklare hvorfor jeg vil engasjere meg i Pensjonistpartiet.

Jeg mener Norge styres etter helt feil premisser, vi har et samfunn som styres av byråkrater og en politisk maktelite, og dersom vi ikke får til en forandring, vil vi oppleve en forsert forverring.

På grunn av det ønsket jeg for to år siden å engasjere meg i Tverrpolitisk Folkevalgte, som hadde et program som passet etter mine tanker, basert på grunnloven av 1814, og de kristne gunnverdier og etablerte derfor fylkeslaget i Vestfold ved siste Stortingsvalg. Vi opplevde å bli oftere for nettopp det vi ville bekjempe, nemlig at byråkratene gjorde det de kunne for å hindre at vi skulle kunne fungere. Nå har de etablerte partiene gått et skritt videre og vedtatt en ny valglov, (uten at den vanlige borger er blitt skikkelig informert og har fått mulighet til å si sin mening i en folkeavstemning) og dette får som konsekvens at alle de mindre partiene er blitt historie. Denne loven har til og med tilbakevirkende kraft, noe ingen nordmann ønsker seg.

Demokratiet er blitt ytterligere redusert. Gufset fra tidligere Sovjetunionen blir vi stadig påminnet om. Vi opplever nå i Norge som i Putins Russland, at opplysninger må presses/tvinges frem via media.

Vi har politikere som ingen eller meget få respekterer slik vi kunne ønske det. Vi har i de siste årene opplevet en politiker- og velgerforakt som vi ikke synes er særlig positivt for vårt demokrati. Karl I. Hagen er den eneste som har kunnet stå med oppreist hode og har klar tale, og vi vil nok gjerne samarbeide, men jeg tror han etter hvert også vil trenge et korrektiv.

For å etablere et nytt parti kreves det nye 5000 underskrifter, og det kommer flere, bl a. "Det Sosialdemokratiske Parti", men jeg ønsker ingen videreføring av sosialismen og har derfor studert programmet til Pensjonistpartiet og funnet det så nær opp til Tverrpolitisk Folkevalgte at jeg heller vil bruke mine krefter på å formidle budskapet på denne måten.

Vi i Pensjonistpartiet ønsker en annen forutsigbar politikk, som tar hensyn til innbyggerne. Vi ønsker ikke å forandre Grunnloven etter eget forgodtbefinnende slik vi opp-

lever vår maktelite.

Vi ønsker at alle som er interessert i å utvikle Norge til et godt hjem skal få den muligheten og bli hørt. I Tønsberg ønsker vi en utvikling til innbyggernes beste og vil derfor gå imot en bymyr, vi ønsker ingen bomring.

Du er hjertelig velkommen til å si din mening på vårt neste møte, den 6. nov. 2002 i Røde Kors-huset i Baglergaten kl. 19.00.

Vi inviterer til åpent hygge/orienteringsmøte.

Åsgårdstrand, den 2. november 2002

Erik W. Falck
Pensjonistpartiet

FREDSPRISEN SOM ET SPARK TIL BUSH

Man må vel være blind for ikke å skjønne at utdelingen av Fredsprisen til Jimmy Carter er et klart signal til Bush-administrasjonen. Timingen for denne utdelingen er utmerket. Men Frp's medlem i Nobelkomiteen, Ytterhorn, skjønner ikke Berges kritikk av Bush. Nei, det er vel ganske forståelig når vi vet at stortingsrepresentant Harald T. Nesvik fra Fremskrittspartiet har nominert president George W. Bush og statsminister Tony Blair som kandidater til Nobels fredspris!

Hva er det meningsmålingen med 32 % støtte for Frp egentlig betyr?

DOJ

Jomfruer og krigarar

Av Israel Shamir

Det er ikkje spesielt morosamt å vera muslim i vesten for tida. Sjølv om du berre blir tatt for å vera muslim. Eg kjente det på mitt eige skinn då eg flaug til USA. Sidan eg er ein mann frå middelhavsområdet med stor bart, vart eg spurt av tollfunksjonæren om eg las mykje i Koranen. Eit tyggegummipapir med ein teikneserie på vart teke for å vera ein instruksjon om å be ombord på flyet, kan henda påkalla Allahu Akbar og gå til åtak på menneskapet. "De har ikkje noko godt i sinne", konkluderte han. Eg vart halde igjen. Våre palestinske brør og me israelarar ser nokså like ut, eg har ofte vorte tatt for å vera palestinarar på bae sider. Men eg hadde ikkje trudd at den amerikanske passkontrollen skulle fungera som det israelske grensepolitiet.

Skal eg berre seia "eg er ikkje muslim" kom det for meg. Men det kjentes ikkje rett. I 1940, i det okkuperte Danmark, gav tyskarane ordre om at alle jødar skulle bera den gule davidstjerna. Den danske kongen bar ei slik stjerne som teikn på solidaritet med sine jødiske undersåttar. Skulle eg svikta i denne testen på vanleg menneskeleg fellesskap og proklamere min ikkje-muslimske kosherbakgrunn? Det kjentes som å ofra ein muslim i min stad. Eg freista med eit kompromiss: "Eg les ikkje ofte i Koranen", sa eg. Tolloffiseren Gomez, ein stor, mørk mann, skifta ikkje meining. "Men du les Koranen?" "No og då" freista eg igjen.

Dette unnfalldande svaret førte til at han vart sikker på at han hadde gjennomskoda meg. Eg vart kroppsvistert, skjellt ut, kvar einaste ting i bagasjen min vart sjekka og dobbeltsjekka.

Den personlege fornærminga gjorde ikkje så mykje. I Tolstoys "Krig og fred" avviste ein fransk soldat i det okkuperte Moskva den russiske adelsmannen Pierre Bezuchov. "Soldaten stogga mi udøydelege sjel", tenkte Bezuchov og lo. Frans av Assisi fann enno større glede i å bli nekta å få koma inn i eit kloster ein mørk, regnfull kveld. "Litt audmykjing er godt for sjela", forklarte han kameraten St Bernhard.

Det var meir uroande å sjå islam som den tiltalte i jødisk-amerikansk kultur. I amerikanske avisar og på internet er hemngjerrige teologiske debattar igjen på moten etter hundre års pause – like subtile som nokon gong. Sjølv gode vener av muslimar har byrja å tvila etter at den kraftige hjernevaskemaskina byrja produsera sitt hatefulle produkt. Islam blir skulda for å vera trua på Jihad, den permanente krigen mot vantru. Islam blir skulda for intoleranse og vondskap, for å vera det teologiske fundamentet for terrorisme. Og skuldningane gjeld ikkje berre politiske usemjer.

Dei halvalfabetiserte krossfararane på ellevehundretalet skulda muslimane for å ha orgiar framfor heilagdomen sin, Baphomet (truleg eit misforstått namn på profeten). Det siste frontalåttaket på Islam i det amerikanske offentlege rommet har også seksuelle overtonar. Apellar

om å bomba Afghanistan, Irak, Syria og Palestina flatt inneheld vanlegvis fordøming av profeten sine seksuelle preferansar og lause påstandar om at muslimar mishandlar sine kvinner.

II

Kjærleiken mellom profeten og hans yngste kone, Aisha, fører til mykje otte i Amerika nesten femti år etter at den amerikanske høgsteretten fjerna forbodet mot Vladimir Nabokovs lovsong til kjærleiken til mindreårige, Lolita. For anklagarane har det ikkje noko å seia at Muhammed, fred vere med han, var forelska i jenta, og ho i han. Dei veit betre kva som er godt for alle. Om profeten hadde valt ein gut på Aishas alder kunne vel frykten for å stå fram som homofob dempa slaga litt. Men profeten var ein mann med katolsk smak.

Som middels lærd i Talmud frå Jaffa, vil eg reisa meg til profetens forsvar i namnet til våre jødiske tradisjonar. Langt frå å vera ein syndar, handla Muhammed (fred vere med han) i samsvar med ånda og bokstaven i vår heilage tru. Den bibelske Jacob vart forelska i Rakel, 7, og vart far til ei rekke av helgenar inkludert Maria, mor til Kristus.

Talmud fastset den lovlege alderen for giftemål for jenter til tre år og ein dag. I Talmud finn vi ein dialog som er Boccaccio verdig, og som skriv seg frå Seforis i Galilea. Den romerske prinsessa Justine, dotter til keisaren Sever Antonson, spurde rabbi prins Juda, den største andeleg og juridiske autoriteten for jødar i etterbibelsk tid, kva som var lovleg alder for giftemål og sambuarskap.

- Tre år og ein dag, svarte rabbi.

- Kva er alderen for å bli med barn, spurde prinsessa?

- Ni år, svarte han.

- Eg vart gift seks år gamal, og fødte barn som sjuåring, tenkte ho høgt med anger i røysta, - så eg kasta bort tre strålende år av mitt unge liv!

Muhammeds kone, Aisha, kasta bort seks år av sitt unge liv, sidan ho gifta seg fyrst som niåring. Slik synt profeten sin store visdom, også det heilt i samsvar med vår jødiske lærdom. Dei heilage rabbiane tillot tidleg giftemål, men dei var ikkje heilt sikre på at tre års gamle jenter var tilstrekkeleg mogne. Difor lærde dei: Proselyttar og pedofile dreg ut tida til Messias og det himmelske kongedømet kjem.

Kven er dei pedofile i denne samanhengen, spurde Talmud. Dei er personar som handlar tvilsamt, men likevel innanfor lova. Det er såleis ikkje tale om sodomittar (sidan dei fortener dauden ved steining) eller onanistar (som bør druknast). Det er dei som giftar seg med jenter før den fruktbare alderen på ni. Slik er profeten heva over mistanke etter jødisk lov.

Men han hadde jo ein del koner, held anklagarane fram. Vel, den jødiske lova tillet oss å ha så mange koner som vi kan få tak i. I dag må ein muslim avgrensa seg til fire koner i denne verda, medan me jødar ikkje har slike restriksjonar.

Den visstnok barbariske muslimske skikken med at kvinner skal

bera slør og halda seg borte frå ein framand sitt svoltne blikk uroar anklagarane. Ein uinformert lesar av Washington Post kunne tru at USA gjekk til åtak på Afghanistan for å bomba vekk sløret. Som den første frukta av amerikansk siger i Afghanistan synt CNN sal av porno i vakra Kabul.

Nok ein gong står jødisk lov på talibans side. Ein av vismennene i Talmud, rabbi Isaac, lærde: Om du ser på veslefingern til ei kvinne, er det som du såg på det-du-veit! Rabbi Hisda sa trist at ein kvinnelegg ogso er litt av ei freisting. Rabbi Sheshet overbaud han, og minna om at håret til ei kvinne også er ei seksuell freisting. Det er difor rettruande jødiske kvinner løyner håret. Og meisiteren av eit dygdsmønster, Samuel, baud over dei alle då han sa at røysta til ei kvinne er ei seksuell freisting, sidan den heilage skrifta seier at "søt er røysta di". Konklusjonen på ordskiftet vart regelen kvod bat ha-melech pnima, som tyder at gode jødiske kvinner skal halda seg innandørs.

III

Fiendar av islam ville aldri tore å gå til åtak på vår jødiske tru sjølv om alt det dei seier dei misliker i islam kan finnast att i jødedommen. Det gjeld ikkje berre i seksuelle spørsmål. Jihad er berre ei arabisk omsetjing av den jødiske milhemet mitzva, den påbodne krig. Men under jihad har ein ikkje lov til å drepa sivile, medan ein i milhemet mitzvah er forplikta til å gjera det. Berre slå opp i Mosebøkene og du finn det der utan å anstrenge deg. Bodberaren, fred vere med han, mildna bodskapen.

Om du synest islam er intolerant, la meg sitera frå ei historie skriven av "den perfekte vismannen og framifrå medisinske doktoren R. Samuel Sholem i Konstantinopel, hovudstaden til den store kongen, vår herskar, den mektige Sultan Suleiman" om rabbi Gaon Isaac Campanton (d 1463), øvstet rabbi i det kastillianske samfunnet, det mest opplyste jødiske samfunnet nokon gong. Han skriv: "Den store rabbi, den ærefulle R. Isaac Campanton brente rabbi Samuel Sarsa på ein pæle. Eingong rabbiane samla seg for å kunngjera ein giftemålskontrakt las dei "det og det året etter skapinga av verda". Rabbi Sarsa la handa på skjegget sitt og mumla noko om at verda hadde eksistert evig. Då reiste rabbi Campanton seg og proklamerte: "Kvifor er ikkje buska blitt oske? La buska brenna!" Dei dømde han til dauden på bålet avdi han forneakta skapinga av verda for 5000 år sidan, og brente han på pælen."

Om du trur islam er årsaken til muslimsk terrorisme, er vel jødedommen årsaken til jødisk terrorisme. Til no har muslimane lukkast med attentat på ein israelsk minister. Då jødane dreiv privat verksemd (utan nokon stat) i terror, drap dei helgenaktige forfedrane mine to russiske tsarar og ein heil hop med ministrar, ambassadørar og statsmenn frå Storbritannia, Tyskland, Sverige Russland og arabiske land. Sjølv ikkje i dag har nokon kome i nærleiken av dei standarane for terror som jødane sette, og som byrg jøde nektar eg både muslimar og alle andre denne æra.

I USA kan ikkje jødar gjera noko gale, og alle som trur noko anna er antisemittar. Ved å prova det jødiske opphavet til dei påståtte skavankane til islam, har eg såleis prova at alle islamhatarane er antisemittar og truleg skap-Holocaustfornektarar. Alle som tvilar kan slå opp i Washington Post 27 november. Underleiaren til ex-CIASjefen James Woolsey syner fram eit klårgjerande bilete av den bestialske og demoniske semitt, ein mørkhuda villmann med store lepper. Naziavisa Der Sturmer ville likt dette. I Woolsey sin artikkel med det Orwellinspirerte namnet "Objektivt demokrati" krev han at ein "tar ut det irakiske luftforsvaret og råkar dei irakiske bakkestyrkane, slik ein gjorde i Afghanistan."

Den store russiske dramatikaren Anton Tsjekov (han med måsen) forklarte lova for sceneeffekter: Om det heng eit skytevåpen på veggen i fyrste akt, vil det gå av i tredje akt. Livet minner om teateret, eller som Shakespeare sa: Denne verda er berre ei stor scene. Det antisemittiske skytevåpenet gjekk av som venta, men ikkje mot dei verkelege semittane, arabarane. Paradoksalt nok er det mellom dei nye antisemittane mange med jødiske namn, eller folk som er kjende for å støtta jødane. Korleis kan dette ha seg?

Det fører oss tilbake til ordtaka til våre gamle vismenn, om pedofile og proselyttar. Jødisk tru er ekstremt mistenksam til proselyttar. Dei er som skabb på Israels hovud, lærde rabbi Helbo, og moderne røymsler stadfester den lærde meininga hans. Jødedom er for komplisert til å kunne lærast i mogen alder. Folk som var fødte og oppdregne som religiøse jødar vart vande med å vera det utvalde folket, men nyomvende blir svimle av tanken.

Det er slett ikkje så rart. Den verkelege engelske aristokraten Tony Benn stør rettane til vanlege folk, medan den nyslåtte oppkomlingen Conrad Black stør undertrykkinga av både europearar og muslimar i sine talrike avisar. Nokre av dei verste rasistane i Hebron, denne frontlina for israelsk apartheid, er faktisk proselyttar som tok nokre fjarlege bibelske idear litt for bokstaveleg. Berre sjå på den omvendte amerikanske heidningen og nazisten som tok namnet Eli Hazeev (ulven) som vart drepen av palestinske geriljasoldatar. Eller for den del plageånden i cyberrommet, Dr Andrew Mathis som konverterte og byrja forsvara sin versjon av jødedom på ulike internetstader.

SLØSING AV OFFENTLIGE MIDLER

Hva sier Ellingsen og Svendsen fra Frp, som er så opptatt av eldreomsorgen i landet, til at Norge bruker 1 milliard kroner på rene krigsoperasjoner i Afghanistan? Hadde det ikke vært mer fornuftig å bruke pengene som en Eldremilliard?

DOJ

FA RVEL

Bondevik vinket det siste farvel til den siste rest av kristen etikk og moral da han sto på flyplassen i Bodø og så de seks F-16-jagerne avgårde til krigen i Afghanistan.

DOJ

Ein lesar sende meg eit urovekande brev: "Søstra mi konverterte til jødedom for nokre år sidan (sjølv om me var kvite, anglosaksiske protestantar) og har no gått over grensa. I går kveld då eg ba henne stogga niggerisering av arabarar lenge nok til å nemna berre eitt døme – kva tid som helst i historia – då Israel gjorde noko gale (eg peikte på at fred er umogleg når ein av partane meiner dei sjølve er totalt plettfrie, medan motsett sida tek feil i alt). Det beste ho kunne koma på var "utilsikta skadeverk" – utilsikta bombing av sivile når ein eigentleg meinte å ta eit legitimt mål. Syster mi er nokså aktiv i det jødiske samfunnet i St. Louis, og kan henda i posisjon til å gjera ein god del skade på dei sjansane som måtte vera for fred i verda."

Jo, rabbi Helbo hadde gode grunnar til sin skepsis. Verkelege jødar visste at dei budde i ei verkeleg verd, og spara fantasiane sine til sabbaten. Dei var audmjuke, studerte Talmud og freista ikkje finna moderne parallelar til amalekittane eller den raude kviga. Dei freista heller ikkje å gjenobra dei heilage landet med makt eller tjuveri, eller preika hat mot heidningane. Dei visste at desse ideane skulle bli lagt urørte til sides som dei gøynde filane i Windows operativsystem. Dei er der av historiske grunnar og ein skal ikkje tukla med dei. Nyomvende manglar denne audmjuke haldninga.

Det er ikkje eit spørsmål om rase: Nyomvende, anten dei er jødiske eller heidningar av opphav, er like blinde for fornuft. Det er difor entusiastiske nykonservative i USA, heidenske "Israel først"-folk som Jeanne Kirkpatrick og sekulære jødar som den vennelege Podgoretz, læremeisteren hennar, ustoppelig pressar på for å øydeleggja den islamske verda og forgifta medvitnet til amerikanarane.

Islam er ein form for kristendom som står jødane særleg nært. Medan den austlege ortodokse kyrkja var prega av gresk kultur, og den katolske av den romerske verda, tok islam dei kristne ideane tilbake til det semittiske miljøet. Profeten – fred vere med han – heldt fast ved den jødiske tanken om streng monoteisme, frykt for avbildningar og ei haldning der kvinner skulle vernast. Han heldt på dette samstundes som han overtok den universelle bodskapen til Kristus og apostlane hans. Dei feige fiendane til islam baktalar dette, avdi dei er redde for den ukuelege anden til islam, motet til dei muslimske krigarane og den upletta dygda til dei muslimske kvinnene.

GRØNNE SPADER – en økologisk frelsesarmé!

Den tradisjonelle Frelsesarméen har Blod og Ild som sitt slagord. "Vår" frelsesarmé har Økologi og Mening som sin rettesnor, hvor Økologi står for samspill, samhandling, sammenheng, kretsløp, liv og bevegelse og Mening står for noe som er praktisk, resultat-orientert, jordnært, enkelt å forstå og som gir retning, forankring og identitet. Grønne Spader springer ut fra hovedprosjektet Grønne Kors (www.gci.ch), hvor hovedhensikten er å være en pådriver og brobygger mellom ulike miljøinteresser og -sfærer/kulturer i vårt samfunn.

Moder Jords økosystemer er i ferd med å kollapse, utallige kriger og blodige konflikter raser over hele verden, arbeidsledigheten herjer, 40.000 barn dør av sult hver dag - samtidig som vi aldri i menneskehetens historie har vært så rik på penger, kunnskap og materielle goder....

Hva er galt? Hva må gjøres for å ordne opp i disse vanvittige tilstandene??

Grønne Spader ønsker å utøve "Praktisk Nestekjærlighet", hvor vår neste ikke er bare vår nærmeste familie, slekt, venner, trosfeller og naboer – men også resten av mennes-

keheten, dyre- og planteriket, naturen generelt, de menneskeskapte omgivelsene og Gaia/Moder Jord.

Denne utøvelsen vil finne sted der den til enhver tid trengs mest. I dag kanskje i forhold til rettferdig og nok tilgang på ferskt og rent vann, fravær av krig, opprydding etter tidligere og nåværende miljøkatastrofer og forebygging av fremtidige miljøkatastrofer? Eller er det viktigere å etablere et livskraftig og dynamisk skolevesen, rettferdige handelssystemer, et solidarisk nærings- og arbeidsliv og demokratiske styresystemer? Eller er det slik at alle disse tingene henger disse tett sammen?

Grønne Spader spør ikke etter de "politiske riktige løsningene" (m/tilhørende juridisk og nasjonalistiske spissfindigheter) hvis disse går på tvers av og på bekostning av våre overordnede målsettinger og premisser. En stat eller firma kan ikke nekte oss tilgang til et område, hvis vi ser at fravær av handling vil føre til store miljøødeleggelser i regionen.

Vårt handlingsrom bestemmes derimot ut fra nødvendighet og behov i det store bildet.

Kjernen i vår virksomhet skal væ-

re en "alternativ militær-/samfunns-tjeneste", hvor ungdommer av begge kjønn og i alderen 18-21 år avtjener 1-2 års plikttjeneste et eller annet sted i verden. "Rekruttskolen" og hovedkontoret for Grønne Spader er tenkt lagt til Jørstad-moen i Lillehammer kommune eller Haslemoen i Våler kommune. Det tæses sikte på, i første omgang, å utdanne 3-500 personer pr. år. Disse skal kunne gjøre tjeneste innenfor ulike samfunnsområder, som f.eks. skog-, land – og sjøbruk, sosialt forvitrede lokalsamfunn, miljøulykker generelt, overvåkning av risikoregioner, stimulering/mobilisering innenfor skoleverk, helsevesen, næringsliv og offentlige institusjoner o.a. Det vil også bli lagt en "befals-/krigsskole" i tilknytning til rekruttskolen(e).

Vårt foreløpige hovedkontor og koordineringssenter legges til Kornhaug Gjestegård i Gausdal kommune og knyttes nært opp til de andre prosjektene innenfor Lillehammer-bevegelsen.

Kornhaug, mars 2002-03-21
for Lillehammer-bevegelsen

Knut Bjerkan, daglig leder

GRØNNE KORS – noe for freds- og miljøbevegelsen her til lands?

Mikail Gorbatsjov, president i Green Cross International, (www.gci.ch), har et uttrykk som passer godt, også for Lillehammer-bevegelsen, nemlig: "Hvis du ikke vil være en del av problemet – bli en del av løsningen"!.. Mannen som nesten egenhendig avskaffet Den Kalde Krigen, bl.a. ved å bidra sterkt til Berlinmurens fall i november -89, har viet også resten av sitt liv til freds- og miljøaksjonen. I tillegg til å stille opp som internasjonal president i Grønne Kors, tok Gorbatsjov meget tidlig opp arbeidet med å få nytt liv i arbeidet med "Earth Charter" (www.earthcharter.org). Dette er en erklæring som skal gi også Moder Jord, ikke bare menneskene, klare og universelle rettigheter.

Erklæringen ble først initiert og fremmet av Maurice Strong - daværende leder av Earth Council (www.earthcouncil.org) og leder for det store miljø- og utviklingskonferansen i Rio de Janeiro i juni -92 (UNCED). Earth Charter ble på denne konferansen fremmet, men ikke ratifisert. Etter et møte mellom

Strong, Gorbatsjov og den nederlandske miljøvernministeren i -95, ble det imidlertid enighet om å sette ny fart i arbeidet med erklæringen. Dette arbeidet vil høyst sannsynlig, etter en global og dyptpløyende prosess, føre til at Earth Charter vil bli rati-fisert på UNCED+10 i Johannesburg i Sør-Afrika nå i sommer.

Det internasjonale Grønne Kors ble formelt etablert i Kyoto, den gamle keiserhovedstaden i Japan, i april -93. Her var også undertegnede, sammen med Thor Heyerdahl og Arne Fjørtoft, til stede som representanter fra Norge. Organisasjonen fikk raskt flere nasjonale grener, bl.a. Frankrike, Nederland, USA o.a., men ikke her til lands. Thor Heyerdahl, Dag Hareide og undertegnede gjorde sommeren -93 og vinteren -93/94 (spesielt i forbindelse med vinter-OL på Lillehammer) noen spede forsøk på en etablering av Grønne Kors Norge, uten å lykkes.

Det ble også parallelt jobbet for å lansere Grønne Kors som et delprosjekt opp mot etter-bruken av den

nedlagte rekruttskolen på Steinkjersannan i Nord-Trøndelag. Her skulle GK være spydspissen i en såkalt "Miljøbrigade", dannet på konverterte ressurser fra Forsvaret.

Dette ble et altfor lite "politisk korrekt" prosjekt på den tiden, også mye pga. at Gorbatsjov etter sammenbruddet av Sovjetunionen på begynnelsen 90-tallet i mellomtiden hadde blitt en "ikke-person"(!) i store deler av det politiske verdenssamfunnet, særlig her i Norge.

Den eneste som seriøst støttet opprettelsen av Grønne Kors Norge og tankene omkring miljø-brigadeprosjektet, var daværende forsvarsminister og senere utenriksminister, Johan Jørgen Holst. Hans altfor tidlige og tragiske bortgang er vond å fatte.

Høsten -94 var imidlertid undertegnede så heldig å få være delaktig i etableringen av Grønne Kors Sverige, en organisasjon som i dag blomstrer og som er en av de mest suksessrike og dynamiske i hele den internasjonale Grønne Kors-familien.

Lillehammer-bevegelsen tar nå et nytt initiativ til å etablere Grønne Kors her i Norge - delvis med moralsk og faglig støtte fra broder- og søsterfolket i øst - med et foreløpig hovedkontor på Kornhaug, og knyttet opp mot et av våre andre delprosjekt: Grønne Spader.

Kornhaug, mars 2002
for Lillehammer-bevegelsen
Knut Bjerkan, daglig leder
(tlf.:45220518 – mail:
WorldbeatK@netscape.net)

USA EKSPORTERTE BIOVÅPEN TIL IRAK I 1983

Den 20. desember 1983 filmet irakisk fjernsyn et historisk møte mellom Saddam Hussein og Donald Rumsfeld. Irak lå dårlig an i krigen mot Iran, og tema for møtene var amerikansk hjelp for å stanse Irans krigslykke.

Men det mest urovekkende som kom fram i senatshøringen 19. september, er at USA forsynte Saddam med ikke mindre enn 70 forsendelser av virus, retrovirus, bakterier, sopp og giftige kjemikalier. I høringen la senator Byrd fram et brev fra David Thatcher, daværende leder for Center for Disease Control. Brevet ble skrevet i 1995 og bekrefter at USA eksporterte slikt materiale til Irak fra 1984 og utover. Blant varene USA leverte, var mildbrannbasiller.

Nå er Rumsfeld forsvarsminister i USA og vil nå møte seg selv i døra.

DOJ

FRP SOM SAME-MOTSTANDERE

Bare Fremskrittspartiet sier nei til at det samiske navnet på Finnmark, Finnmarku, også skal bli det offisielle navnet på fylket sammen med det norske.

Stortinget sier alle partiene bortsett fra Frp ja til to navn. Flertallet i kommunalkomiteen fremhever det symbolske viktige i bruk av samiske navn på områder som i stor grad er befolket av samer. Det peker også på at samiske betegnelser er viktig for å hevde samisk språk og bevare etnisk identitet.

De fleste navn i Finnmark er av samisk opprinnelse. Fornorskningen har skapt noen helt meningsløse navn slik som Hjemmeluft i Alta, som er en forvanskning av det samiske Jiebmaluokta (selbukta). Slik er det med en rekke andre navn i Finnmark. Røttene er samisk, men man skal på død og liv rive over disse røttene og glemme sin tilhørighet. Frp er med på å støtte denne nye fornorskingsprosessen i moderne tid.

DOJ

LIGHT UP MY LIFE

I am in my own prison,
the light never shines.
I can't see my own bible,
so dark is the night.
I'm waiting for the letters
- that never get sent.
All my brothers and sisters
on the corner with "the -
old purple ten"
Sweet testament; Oh Lord,
to the statement I'm in.
I have drunken all day,
and I have been drunken all
- night.
Oh Lord, light up my life.

Willy Bjørndal

WOUNDED BIRD

If I could help a wounded bird,
my mission on earth
- would at least be something.

Willy Bjørndal

KURSK -SYNDROMET

I Moskva har Kursk-syndromet overtatt myndigheter og ansvarlige i helsevesenet. En anestesilege hevdet på TV at de visste ikke hva gislene døde av. "De kan ha blitt truffet av kuler. De kan ha ramlet ut av vinduene," var hans kommentar. Nå er 75 gisler faktisk forsvunnet!

Russisk hemmeligholdelse er en gammel tradisjon fra Stalin-tiden. Putin holder tradisjonen godt ved like.

DOJ

Nasjonen/Kommentar 21.10.02

Polstret barndom

Erling Kjekstad (erling.kjekstad@nasjonen.no)

"Vi overbeskytter barna. Er det rart om de blir puslinger?"

Visste du at den en gang så kjente barneleken «Kongen på haugen» er forbudt i enkelte Oslo-skoler? Det er den. Leken kan nemlig påføre barna våre skade både på kropp og sjel, hvis vi skal tro ekspertisen.

For det første kan det selvsagt hende at de små får seg en trøkk. Sparking, dytting og tøffe tak hører tross alt med i «Kongen på haugen». Det kan gå i vei ei tann, i verste fall. Slikt er ille, tross moderne tannteknikk. Skolene risikerer besøk av sinte foreldrene. Eller enda verre: Foreldrenes advokat.

Men «Kongen på haugen» er like skadelig for barnas sjel, hvis vi skal tro skolestyrer på Hosle Skole i Bærum, Bjørg Nuland. Hun sier følgende til Aftenposten: «Leken er en kamp om den sterkeste rett. Jeg har ingen interesse av å kjempe for slike leker.»

Det er neppe slike innvendinger som fører til forbud mot det sosialdemokratisk korrekte spillet fotball på en skole i Kongsvinger. Der er begrunnelsen at når de store barna spiller, så kan de små som står og se på få ballen i hodet. Og det er fali, det...

Fra andre kanter hører vi om forbud mot «fisken i garnet». Vi hører at all lek med hard ball er forbudt. Foruten selvsagt snøballkasting. Ikke, som i gamle dager, bare i nærheten av skolens kostbare vinduer. Ikke bare på de dagene da det kan lages farlige is-snøballer. Nei, nå gjelder forbudet over alt og for all slags kram snø. Ungene skal ikke skades. Altså verken på kropp eller sjel. Jeg er glad Bjørn Nuland slapp å uttale seg om snøballkrig...

Vi kjenner bildet av de polstrede barna: Hodet, albuer og knær er beskyttet. Lekeplassene og barnehagene er så trygge at det er nesten umulig å få skrubbsår. Det er ikke lov å slå, slåss, sparke, dytte – og selvsagt ikke spikke med kniv. Barnas leke-

miljø er standardisert og regulert, både av norske myndigheter og av selveste EU. Det er ikke bare å tømme et lass sand under lekeapparatet lenger. Sanden skal være rundkornet natursand med en standardisert sandkornstørrelse i en spesifisert mengde med støtabsorberende evne som tilfredsstillende den kjente «hodeskalle-kriterie-formelen».

Vet du ikke hva h-k-f-formelen er? Det bør du. For dette er en formel som forteller hvor høyt barnet ditt har lov til å falle på en lekeplass uten å skade seg på uforvarlig vis. Hodeskallekriterieformelen er, ifølge avisa VG, nøkkelen i en norsk standard, NS-EN 1177 om «Støtabsorberende lekeplassunderlag, sikkerhetskrav og prøvingsmetoder». Det er den standarden som for noen år siden førte til masse-utskifting av «farlige» lekeapparater i bygd og by.

Hvis vi oppdrar ungene til puslinger, så blir de faktisk det. Ingen bør forundres når en undersøkelse fra Oslo-skolene viser at 25 prosent av førsteklassingene har dårlig motorisk utvikling. Vi hører om unger som har plunder med å gå på skrått underlag. Her er dårlig rygg, dårlig holdning, fedme. Ekspertene advarer. Ikke bare mot stillesitting, men faktisk også mot mangel på voldelige erfaringer på egen kropp. Ungene må lære hva smerte er for å forstå når voldelig lekning må stoppes. Sier ekspertene og peker på gatevolden for å vise konsekvensene. Det er påfallende hvordan man i gamle dager slåss til den ene lå nede. Nå fortsetter man å slå etter at motstanderen ligger nede. Har det noe å gjøre med at man selv knapt har opplevd smerten ved å bli slått – bare sett den på film?

Den polstrede barndommen bekymrer i hvert fall stadig flere. Til og med dronning Sonja rykker ut, i en del av boka «Norges førstedamer» som det (hittil) ikke er påvist feil i. Vi leser i Aftenposten: «Dronning Sonja mener dagens barn er så beskyttet at de ikke en gang får lov til å falle og prøve ut sin egen styrke». Men prinsbarna på Skaugum fikk lov å bryne seg. Kronprins Haakon forteller at det nærmest hørte til dagens ordning med besøk på legevakten etter at en av dem hadde stupt over sykkelstyret, eller falt ned fra husken.

Nå kan det jo tenkes at Haakon er som oss andre, han skryter på seg litt ekstra tøffhet. Men likevel, akkurat på dette feltet var det faktisk «bedre før». For bare en bitteliten generasjon siden.

Men aldri så galt at ingen kan tjene penger på det. For hva gjør man med barn som knapt mestrer terrenget utenfor asfalten? Jo, man betaler i dyre dommer for spesialtilbud. Barna sendes til naturbarnehager, fjellskoler og andre former for guidet, overvåket innføring i villmarken. Og bare tenk når puslingene blir voksne! Da trenger de treningstudioer, villmarkssafarier på asfalterte stier, og mye annet det kan gjøres profitt på.

Hvor skal dette ende? Ikke vet jeg, men det vi hittil har sett, er nok bare starten. En ting er at fjernheten fra det gammeldagse livet på landet øker. Det er ikke så lett for smårollingene i byen å finne et tre å dette ned fra. En annen ting er barnas beskyttede, velordnede tilværelse i sirkelen hjem-skole-lekeplass. Når Per Olaf Lundteigen snakker om å «gi ungene ei øks og sende dem ut i skogen» så vekker han skrekkblandet undring hos småbarnsforeldre på Grünerløkka.

En tredje ting er idealet om det perfekte liv og det perfekte utseende. Vi skal gå uten skrubbsår fra vugge til grav. Et arr er en skjemmende, og derved grusom, ting når kroppen skal være perfekt stylet. En fjerde grunn er amerikaniseringen av erstatnings-retten. Det er ikke bare skolestyrere som skremmes av advokater med skyhøye erstatningskrav for en utslått tann nå for tiden.

Men sjarmerende er de, de små, overbeskyttede barna. Jeg må fortelle historien om femåringen fra byen som var på besøk hos bestefar på landet og ble tatt med på skogstur. På hjemveien spurte bestefar hvordan dette hadde vært.

- Er det fint i skauen da, gutten min?
- Joa. Bestefar. Det er veldig kult i skogen. Det er bare en ting...
- Hva da?
- Det er så fryktelig rotete her!

FORKLARING ETTERLYSES....!

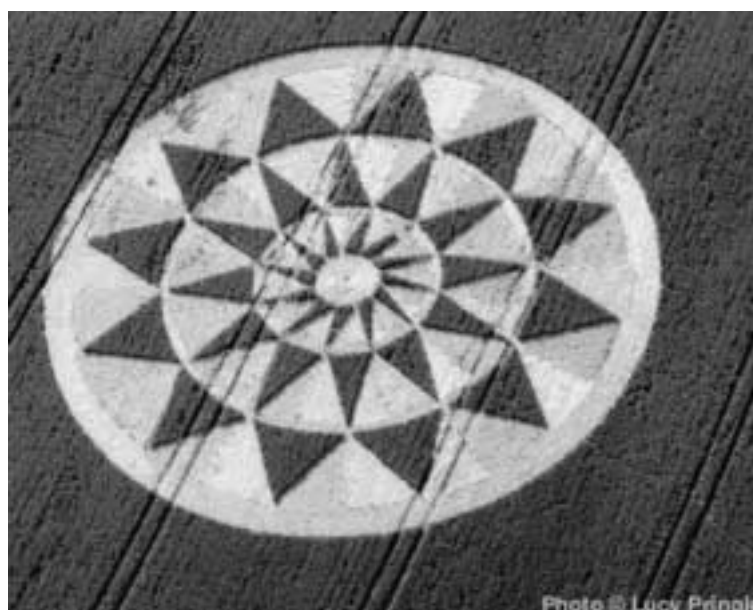
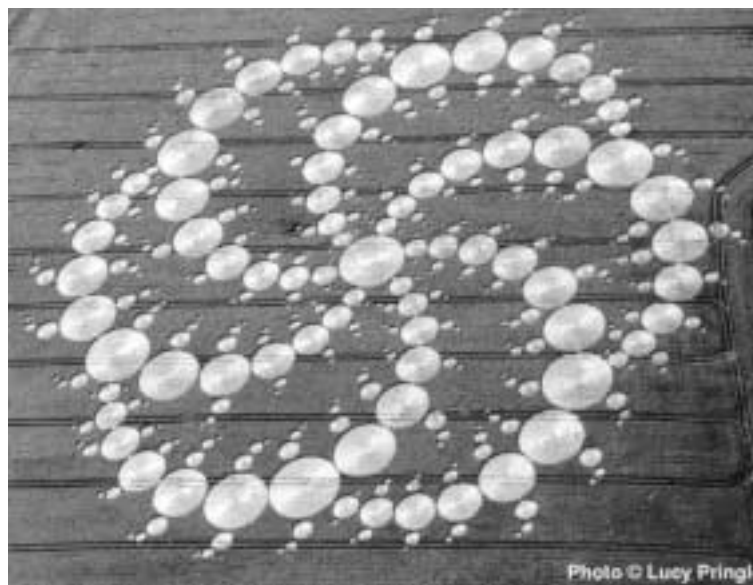
Alt har sin naturlige forklaring...hører vi...ja vel, nei...for hvor kommer jordkloden fra? Selv om vi selvsagt vet at den er slynget ut av solens gassmasser og under avkjøling i en guddommelig skapelsesprosess. Med verdens fjellmassiver er den relative overflaten vi lever på ikke så tjukk som epleskallet. Under er det flytende stein, les: solrester! Når blir slik info TV-underholdning?

Spørsmål til media: Hva er kornringer? Svindel og bedrag? Noen hevder at noe eller noen ønsker å gi menneskene budskaper gjennom kornringer/kornsirkler. Hvis de er menneskeskapt...hvordan lages de? Kan media svare? At noen av disse var lureri, vet vi, men hvem laget de som ikke er avslørt som juks, bl.a. disse to?

Humania-konseptet, Ove Nielsen

DOJ's kommentar:

De menneskeskapt kornsirklerne er laget ved at man fester tau i begge ender av en trefjøl eller stokk og trekker den etter seg gjennom kornåkeren. Men mange av disse sirklerne er så omfattende og detaljerte at folk ikke har kunnet rekke å gjøre dette i løpet av en natt med lommelikt.

Åpent - - -

meget vanskelig å forlate byen.

Fredag 24. september erklærte den føderale FSB-sjefen Nikolaj Patrusjev at det mislykkede attentatet i Rjazan hadde vært en øvelse for å «teste befolkningens og de lokale ordensstrukturenes årvåkenhet». Sikkene hadde bare inneholdt sukker.

Slik behandler altså de russiske myndigheter sine innbyggere. Men etter denne «øvelsen» har telefonene til beboerne i den angjeldende blokken i Rjazan vært avlyttet, og en av dem har fått beskjed av en mystisk telefonstemme om ikke å diskutere politikk i telefonen!

Men ikke nok med det: Beboerne i blokken i Rjazan er også blitt innkalt til politiet til forhør.

Mitt andre spørsmål lyder: Hvorfor forhører de russiske myndigheter beboerne i en blokk om et mislykket attentat, samtidig med at de samme myndighetene hevder attentatet bare var en øvelse de selv gjennomførte?

Mitt tredje spørsmål lyder: Hvorfor bråstanset attentatbølgen i Moskva og andre russiske byer i samme øyeblikk som de russiske væpnede styrker krysset grensen til Tsjetsjnia, som om det fra da av ikke var behov for flere attentater?

De russiske myndighetene har riktignok hittil ikke klart å frambringe noe fnugg av bevis for at det tsjetsjenske folk - eller en eneste tsjetsjener - står bak attentatene som utløste krigen i fjor høst. Jeg regner likevel med at Russlands ambassade i Norge kan skaffe raske og troverdi-

ge svar på mine tre spørsmål. Hvis ikke, blir nemlig det fjerde spørsmålet hvem som da sto bak attentatene. Og det finnes ikke mange muligheter for svar:

a) Både attentatene og det store russiske folks utryddelseskrig mot tsjetsjenerne er ledd i Russlands midlertidige presidents pågående valgkamp. Det vil i så fall være første (og forhåpentlig siste) gang i historien at en politiker arrangerer attentater mot og fører utryddelseskrig mot deler av sitt eget folk i valgkamptaktisk øyemed. Selv George W. Bush jr. ville neppe finne på å bombe boligblokker i New York og deretter utrydde befolkningen i New Hampshire, med massevoldtekt og barnedrap som ingredienser.

b) Både attentatene og det store russiske folks utryddelseskrig mot tsjetsjenerne er en avledningsmanøver for å vende offentlighetens interesse bort fra den nå avgåtte presidentens og hans families mildt sagt lovstridige økonomiske transaksjoner. Jeg skal i denne omgang avstå fra å karakterisere en slik mulighet.

Jeg venter på svar.

Kjell Olaf Jensen er leder i Norsk P.E.N

WIENER-KONFLIKT

av Svein Otto Hauffen

Om noen søker friske feider
i politiken - hør Jørg Haider!
Økonomidebatten - astronomiske høyder.

En øst-versjon av Carl I Hagen
For noen er han landeplagen
De vil helst se ham som nazist
Men Jørg ler gjerne best, til sist!

Kameleonene den har flere sider
Det har også Jørg til tider

Ser folk andre slik de er?
Eller "karikert" slik de synes være
ved dømmelyst til å besvære
seg til alle og enhver?
"Det passer ikke", som dansken sier,
når fordømmer, fakta fortier

Politikken er et strategisk spill.
Jørg får det mest som Haider vil
Især når meget står på spill
Hva Jørg vil, det får Haider til

Nå vil Jørg ha en skattereform
som kommer småfolk til gode
Noen benekter fakta
De vil bare ikke tro det

Finansminister Grasser
grasserer mer ut fra makta
enn ønskelig mener Riess Passer

Partisjef Susanne Riess Passer
hun passer ikke munnen
tilpasset seg slett ikke
i denne konfliktstunden

Mon hun gjør ris til egen bak
når hun ei her gjør felles sak
med gode gamle Haider?

Ja, hva med Susanne - uten badet -
blir hun kanskje blant mindre glade?
Regjeringen hadde for Jørg gravet grav
men falt selv i den. De måtte gå av!
"Kannst Du tanzen, Susanne?"
Hvor ble du av?

Er Susanne det rene uskyldslam
og Jørg det svarte får?
Eller helst en ulv i fåreham -
som stabukker påstår?

En dr. Haider og Mr. Hyde?
Synes visst noen, "voller neid"
Hundrevis delegater vil ha Jørg tilbake
som partisjef i FPØ, finns ei hans make
Haider sier at han fikk nok
som partileder for slik en flokk

USAS TVISYN

I en avstemning på CNN svarte 70 % av de spurte at det måtte komme til sanksjoner mot Pakistan fordi de hadde levert utstyr til Nord-Korea slik at de kunne lage atomvåpen.

CNN burde kanskje lage en ny avstemning: Bør det innføres sanksjoner mot USA fordi de har levert biokjemisk utstyr til Irak slik at de har kunnet lage masseødeleggelsesvåpen?

DOJ

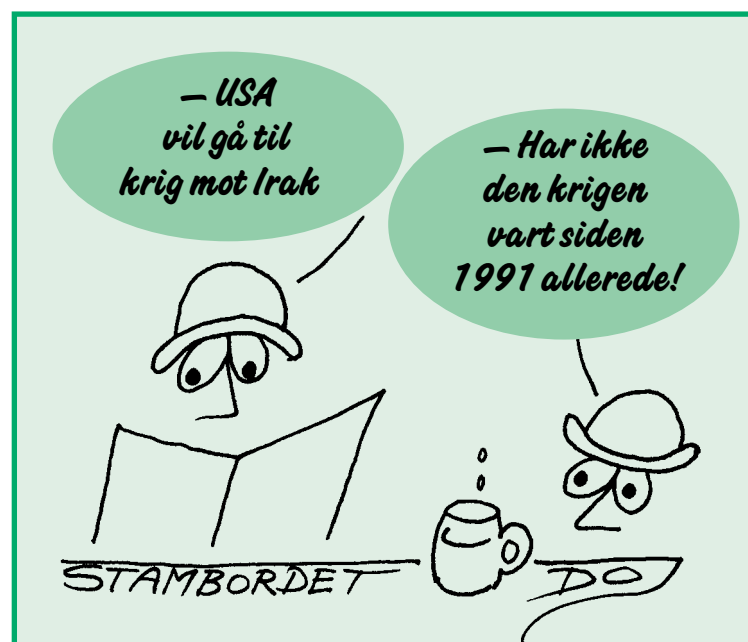
A PROPOS OTTO JESPERSEN OG BONDEVIK

Hvis det er slik at OJ ønsker at Christer Petterson kan få en sponset tur til Norge for å ordne opp, er det like greit å videresende ham til USA og Irak?

DOJ

**Forsida på Rystes nye bok.
Boka er under innbinding.**

Samfunnsliv

Redaksjon og ekspedisjon
6150 ØRSTA

Abonnement i hele Norden
Kr. 480,- pr år
kr. 240,- pr halvår

Annonsepris kr. 4,- pr mm
1. side kr. 4,50 pr mm

Abonnement kan tegnes
ved poststedene eller
direkte i ekspedisjonen

Sats og trykk:
Møre-Nytt, Ørsta